

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Cyrlometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2010

Lucie Pezlarová

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Cyrlometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

LUCIE PEZLAROVÁ
III. ročník, prezenční studium

Obor: Sociální pedagogika

**ŠÍŘENÍ VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT STUDIA
ČTYŘLÍSTEK**

Bakalářská práce

Vedoucí práce Mgr. Milena Hobzová

OLMOUC 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem v projektu použila.

Ve Vranovicích dne 13. dubna 2010

.....
Lucie Pezlarová, vlastnoruční podpis

Poděkování

Velmi děkuji Mgr. Mileně Hobzové za její odborné vedení a cenné rady v průběhu zpracování bakalářského projektu.

Dále chci poděkovat všem zaměstnancům Studia Čtyřlístek, konkrétně místopředsdkyni Jitce Bezděkové za vynikající spolupráci, trpělivost a ochotu, se kterou mi poskytovala informace potřebné ke zpracování projektu. Děkuji také rodině a svému příteli za podporu.

OBSAH

ÚVOD.....	6
1 STUDIO ČTYŘLÍSTEK A JEHO ZAKOTVENÍ V RÁMCI OBCE	8
1.1 Stručná charakteristika Čtyřlístku.....	8
1.2 Legislativní požadavky vzniku občanského sdružení Čtyřlístek	8
1.3 Zakotvení Čtyřlístku v rámci města Olomouc	9
1.3.1 Podobné organizace nabízející volnočasové služby v Olomouci	10
1.4 Montessori metoda ve Čtyřlístku	12
2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU STUDIA ČTYŘLÍSTEK.....	14
2.1 Historie Studia Čtyřlístek.....	14
2.2 Materiální a provozní zázemí Čtyřlístku	15
2.2.1 Údaje o budovách, hřištích a majetku.....	16
2.2.2 Zajištění hygienických norem.....	16
2.2.3 Zajištění bezpečnosti práce a požární ochrany	17
2.3 Financování a finanční hospodaření	17
2.3.1 Projekty za rok 2008	17
2.3.2 Příjmy.....	18
2.3.3 Výdaje	19
2.4 Údaje o pracovnících a pracovní náplň.....	20
2.5 Kapacita a současná klientela	22
2.6 Provozované formy činnosti	22
2.6.1 Programy v Rodinném centru Mýtinka	23
2.6.2 Programy ve Čtyřlístku	23
2.6.2.1 Programy Pro rodiče a děti	23
2.6.2.2 Programy Pro děti	24
2.6.2.3 Program Mikroškolka	25
2.6.2.4 Programy pro dospělé	25
2.6.2.5 Jednorázové akce	26
2.7 Swot analýza	26
2.8 Průzkum zájmu klientů o pobytové programy	29

2.8.1	Charakteristika vzorku respondentů a použítá metoda.....	29
2.8.2	Výsledky jednotlivých výzkumných cílů	30
2.9	Závěr provedené analýzy	30
3	NÁVRH ROZŠÍŘENÍ AKTIVIT STUDIA ČTYŘLÍSTEK	32
3.1	Cíl navrhovaného projektu.....	32
3.2	Návrh pobytu „Vítejte v Lesním království“	32
3.2.1	Propagace a organizační přípravy.....	32
3.2.1.1	Místo pobytu	33
3.2.1.2	Termín pobytu.....	33
3.2.1.3	Cílová skupina a počet účastníků.....	34
3.2.2	Cíle pobytu.....	34
3.2.3	Personální zajištění	34
3.2.4	Financování pobytu.....	35
3.2.5	Potřebný materiál	35
3.2.6	Program pobytu.....	36
3.2.6.1	Pondělí	36
3.2.6.2	Úterý	38
3.2.6.3	Středa	41
3.2.6.4	Čtvrtek	43
3.2.6.5	Pátek.....	45
3.2.7	Závěr pobytu	46
	ZÁVĚR	47
	POUŽITÉ ZDROJE A LITERATURA	49
	SEZNAM TABULEK	52
	SEZNAM PŘÍLOH.....	53

ÚVOD

Tématem tohoto bakalářského projektu nesoucí název Šíření volnočasových aktivit Studia Čtyřlístek, je volný čas dětí a jeho smysluplné trávení. Volný čas totiž hraje v životě člověka, ať už v jakémkoli věku, velmi důležitou roli. V dětském věku přispívá smysluplné využití volného času k celkovému rozvíjení osobnosti a přejímání pozitivních hodnot. Aktivní trávení volného času je v dnešní uspěchané době velmi aktuálním tématem. V rámci této oblasti poté působí nespočet různých organizací a zařízení. Aby byl naplněn cíl tohoto projektu, a projekt se tak stal realizovatelným, bylo nutné spolupracovat pouze s jednou organizací, která v dané oblasti již působí.

Jedním takovým zařízením v Olomouci je Občanské sdružení Studio Čtyřlístek. Tato organizace nabízí možnosti využití volného času nejmenším dětem a dospělým v rámci přístupu Montessori Metody.

Cílem předkládaného projektu je v rámci konkrétního volnočasového zařízení navrhnout inovativní a hlavně realizovatelný rozvoj organizace. Požadavek reálného a uskutečnitelného návrhu je primární.

Bakalářský projekt je rozdělen do tří hlavních částí. Tyto části se dále dělí na několik podkapitol.

V první části s názvem Studio Čtyřlístek a jeho zakotvení v rámci obce je představena organizace, pro kterou projekt vznikl. Dozvíme se zde stručnou charakteristiku Občanského sdružení Studia Čtyřlístek, dále se zmíníme o legislativních podmínkách vzniku zařízení tohoto typu. V dalších podkapitolách najdeme základní informace o městě, ve kterém Studio Čtyřlístek sídlí a představíme další organizace, zabývající se nabídkou volného času dětem a mládeži. V této části se také dozvíme o současném zaměření a o Metodě Montessori, kterou pracovníci Studia Čtyřlístek využívají při práci s klienty.

Ve druhé části projektu, která nese název Analýza současného stavu Studia Čtyřlístek, následuje důkladná analýza zabývající se v jednotlivých podkapitolách historií vzniku výše zmíněné organizace, jeho materiální a provozní zázemí či financování činnosti organizace. Dále je tato část věnována údajům o pracovních pozicích, kapacitě a současné klientele Studia Čtyřlístek. Prostor je zde také pro stávající nabídku volnočasových aktivit, kroužků a kurzů. Jelikož je nabídka dosti široká, jsou zde vybrané a představené pouze některé kroužky. Pro celkový přehled

stavu organizace je v závěru této části uvedena Swot analýza. V této části dále uvádíme výsledky krátkého dotazníkového průzkumu, který měl za cíl zjistit zájem a další požadavky klientů organizace o pětidenní pobyt.

Předmětem poslední třetí části projektu nazývajícím se Návrh rozšíření aktivit Studia Čtyřlístek je tedy samotný koncept rozvoje tohoto zařízení. Jde o návrh pětidenního pobytu v přírodě pro rodiče a jejich děti ve věku od 0 do 6 let. Pobyt je nazván „Vítejte v lese“. V následujícím textu je pobyt podrobně rozpracován. Zabývá se jak organizačními záležitostmi, místem pobytu, termínem a maximálním počtem zúčastněných, tak konkrétním programem s různými aktivitami a činnostmi. Celý pobyt je navržen tak, aby byl co nejvíce dostupný a realizovatelný. Také je zde zohledněno zaměření Studia Čtyřlístek na Montessori Metodu práce s klienty.

V závěru shrneme cíl bakalářského projektu a zmíníme se o jeho naplnění. Dále zopakujeme základní informace zjištěné z hlavních částí tohoto projektu.

1 STUDIO ČTYŘLÍSTEK A JEHO ZAKOTVENÍ V RÁMCI OBCE

V rámci předkládaného bakalářského projektu, který má název Šíření volnočasových aktivit Studia Čtyřlístek, budeme navrhovat rozvoj Občanského sdružení Studio Čtyřlístek, (dále jen Čtyřlístek). První část tedy věnujeme krátkému představení organizace, v níž přiblížíme cíl a popíšeme metody, podle kterých Čtyřlístek v současné době pracuje. Rovněž uvedeme základní legislativní podmínky vzniku občanského sdružení, stanovené zákonem České republiky. Dále se budeme věnovat základním informacím o obci, v níž Čtyřlístek sídlí, tedy o Olomouci. Také představíme konkurenci, tedy organizace, které v Olomouci nabízí podobné služby jako námi analyzovaná organizace.

1.1 Stručná charakteristika Čtyřlístku

Čtyřlístek je nestátní, nezisková organizace a je podle zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů právnickou osobou. Od roku 2007 je členem Montessori společnosti¹. Čtyřlístek sídlí na adrese U Kovárny 2, Olomouc a od roku 2009 zřídilo pobočku s názvem Rodinné centrum Mýtinka sídlící na ulici Dlouhá 8 v Olomouci. Telefonický kontakt je 585411086, e-mail organizace pak 4list@seznam.cz. Veškeré tyto informace jsou dostupné na internetových stránkách Čtyřlístku².

Hlavním cílem Čtyřlístku je nabídka smysluplného trávení volného času dětí, mládeže i dospělých. Tato nabídka se skládá z aktivit ve formě výukových programů, zájmových kroužků či vzdělávacích kurzů, ale i seminářů a besed. Záměrem organizace je také zajistit pro výše popsané aktivity prostory a vhodné lektory. Zároveň je zájmem Čtyřlístku o šíření Montessori Metody dále. V neposlední řadě se snaží zajistit plnění dílčích cílů a dodržování základních etických, estetických a mravních pravidel.³

1.2 Legislativní požadavky vzniku Občanského sdružení Čtyřlístek

Podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sdružování), má každý občan České republiky právo se sdružovat.

---

¹ Montessori společnost si klade za cíl sdružovat organizace a zájemce o využití Montessori Metody v rámci České republiky. Snaží se o podporu a šíření tohoto alternativního školství. Pořádá různá školení a kurzy k dalšímu vzdělávání pedagogů a ostatních pracovníků. Veškeré informace dostupné na http://www.montessoricr.cz/spolecnost_cil.php.

² Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-01]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/>.

³ Srov. *Stanovy Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc: Občanské sdružení Čtyřlístek, 1998.

Z tohoto důvodu se zakládající členky sdružení, P. Jandová, Z. Štefanidesová a I. Beranová, rozhodly pro založení Studia Čtyřlístek. Podle platného, výše zmíněného zákona, je k založení nutný přípravný výbor skládající se nejméně ze tří osob, přičemž alespoň jedné z nich musí být více než osmnáct let. Toto bylo splněno.

Další zákonem stanovenou podmínkou založení občanského sdružení jsou stanovy⁴. Náležitosti stanov sdružení jsou uvedeny v zákoně o sdružování a bez nich by sdružení vůbec nevzniklo. Mezi základní body stanov patří název sdružení, sídlo, cíl a popis jeho činnosti, vše o orgánech sdružení, či údaje o organizačních jednotkách. Registrace občanských sdružení probíhá u Ministerstva vnitra, které po zaregistrování vede jejich seznam.

Díky tomu, že Čtyřlístek využívá dotací z Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) musí také provádět řádné vyúčtování. Tyto zásady vyúčtování si stanovuje zadavatel dotačních programů. S využitím dotací souvisí tvorba Výročních zpráv. Čtyřlístek využilo první dotace v roce 2003. Od té doby jsou pověřeni tvorbou Výročních zpráv.⁵ Výroční zpráva za rok 2008 je dostupná na webových stránkách Čtyřlístku.

Orgány Čtyřlístku jsou Valná hromada, Výbor a Revizní komise. Valná hromada je nejvyšším orgánem a účastní se jí všichni členové. Svolává se podle potřeb sdružení, nejméně však jedenkrát za rok. Výbor je výkonný orgán, který za svou činnost odpovídá Valné hromadě. V čele Výboru stojí předseda, který zastupuje sdružení navenek. V případě jeho nepřítomnosti zastává tuto funkci místopředseda. Dalším důležitým orgánem je Revizní komise, která provádí kontrolní činnost a taktéž se zodpovídá Valné hromadě.⁶

1.3 Zakotvení Čtyřlístku v rámci města Olomouc

Studio Čtyřlístek existuje v Olomouci již od roku 1998. Statutární město Olomouc je nejen významné historické a kulturní centrum, ale je také sídlem Univerzity Palackého. Město má rozlohu 10 337 ha⁷. Olomouc se nachází na střední Moravě a je

---

⁴ Stanovy Občanského sdružení Čtyřlístek jsou uvedeny v Příloze č. 1.

⁵ Srov. Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Srov. *Stanovy Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc: Občanské sdružení Čtyřlístek, 1998.

⁷ Srov. *Informační server Statutárního města Olomouc* [on line]. 2002-2009 [cit. 2009-10-09]. Dostupné z: <http://www.olomouc-tourism.cz/index.php?lang=1&kategorie=145>.

krajským městem Olomouckého kraje. Město má ve svém středu tři rozsáhlé parky, které jsou hojně využívány k relaxaci a odpočinku.⁸

Počet obyvatel Olomouce mírně přesahuje sto tisíc. Jak uvádí Ing. H. Kováčsová v příloze e-mailu ze dne 4.11.2009 je počet dětí a mládeže v Olomouci k 4. listopadu 2009 u věkové skupiny 0 až 5 let 6208. U věkové skupiny 6 až 11 let je počet 4791 a u věkové skupiny 12 až 17 let je to 5344. Aktivity Čtyřlístku se zaměřují zejména na děti v rozmezí od 0 do zhruba 11 let.⁹

1.3.1 Podobné organizace nabízející volnočasové služby v Olomouci

V Olomouci je podle seznamu občanských sdružení Ministerstva vnitra zaregistrováno celkem 913 občanských sdružení fungujících v různých oblastech.¹⁰ Jedním z těchto sdružení je právě Studio Čtyřlístek, které má již dlouholetou tradici v poskytování svých služeb a které je v povědomí jak Magistrátu města Olomouce, tak v myslích občanů.

Vybrané organizace, které v této části představíme, se stejně jako Čtyřlístek orientují na nabídku volnočasových aktivit spojené s poskytováním různých forem sociálních služeb. Ve městě dále fungují také různé tělovýchovné spolky, které nabízejí pouze sportovní aktivity a organizace zajišťující volný čas pro zdravotně postižené občany.

Jednou z organizací, která nabízí podobné služby jako Čtyřlístek, je Dům dětí a mládeže (dále DDM), tř. 17. listopadu 47, dále pracoviště Rožňavská 21 a Jánského 1. Toto zařízení bylo zřízeno samotným Olomouckým krajem. Ve městě Olomouc je největším poskytovatelem služeb v oblasti aktivního trávení volného času dětí a mládeže. Nabízí širokou nabídku kroužků, které mohou využívat jak děti, tak mládež v různém věku. Dále se DDM věnuje rozvoji talentů, umožňuje vytvářet soutěžní projekty. Rovněž poskytuje prostory pro setkávání organizací a spolků pracujících v oblasti volného času dětí a mládeže. Pracovníci DDM pořádají letní tábory či různé víkendové akce.¹¹

---

⁸ Srov. *I-Olomouc.cz : Poznejte Olomouc* [on line]. Rok není uveden [cit. 2009-11-10]. Dostupné z: <http://www.i-olomouc.cz/>.

⁹ Srov. Statistické údaje Magistrátu města Olomouce ke dni 4. listopadu 2009 uvedeny v Příloze č. 2

¹⁰ Srov. *Seznam občanských sdružení - Ministerstvo vnitra České republiky* [seznam on line]. Praha : Ministerstvo vnitra ČR, 2010 poslední úprava 13. března 2010 [cit. 2010-03-13]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-obcanskych-sdruzeni/SearchResult.aspx>. Seznam Občanských sdružení.

¹¹ Srov. HANÁK, Ondřej. *Dům dětí a mládeže Olomouc* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-23]. Dostupné z: <http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/>.

Dále jde o Waldorf Olomouc, Mateřské centrum sídlící na Rožňavské 21 v prostorách DDM. V tomto centru se rodiče schází každou středu dopoledne, kde je pro ně nachystán program. V centru si rodiče vyměňují zkušenosti a učí se novým věcem.¹²

Mateřské centrum (dále jen MC) Heřmánek, Náves svobody 49, je jednou z dalších organizací podobných Čtyřlístku. MC zajišťuje jak volnočasové aktivity pro děti a dospělé tak nabízí možnost rozvoje a vzdělávání. Pořádá různé kurzy a přednášky.¹³

Další z olomouckých organizací se orientují podobně jako Čtyřlístek je Občanské sdružení Pro Vás, Střední Novosadská 48. Jde o křesťanskou organizaci, která pomáhá rodinám, dětem a mládeži. Sdružení provozuje MC Provázek a nízkoprahový klub s názvem Klub Zóna. Provázek nabízí typické služby mateřského centra. Klub Zóna nabízí prostor pro bezpečné trávení volného času dětí a mládeže. Snaží se o rozvoj jejich schopností a dovedností. Také má oprávnění k poskytování sociálních služeb. Snaží se o zmírnění rizik sociálně-patologických jevů.¹⁴

Montessori Olomouc – rodinné centrum sídlící na ulici 1. Máje 42 je zařízení využívající stejnou metodu Montessori jako Čtyřlístek. Je to organizace, které si vzala za cíl vytvářet vhodné podmínky pro vzdělávání dětí, jejich růst a rozvoj v duchu Montessori Metody. Je zde vyžadována vysoká míra angažovanosti rodičů. Tato organizace provozuje Monteškolku a rodinné jesle, spíše se tedy orientuje na výchovu než na volný čas. Dále pořádá vzdělávací program pro děti od 4 měsíců a vzdělávací kurzy v rámci šíření Montessori Metody.¹⁵

Z výše uvedených informací tedy vyplývá, že Čtyřlístek je tedy svým rozsahem nabízených služeb (volnočasové aktivity všem věkovým skupinám, Mikroškolka, rodinné centrum) a specifickým zaměřením jediným svého druhu v Olomouci. K jeho činnosti se přibližuje pouze DDM pracoviště na Rožňavské 21, kde je provozována Waldorfská metoda v rámci mateřského centra. Dále se Čtyřlístku podobá stejným zaměřením Montessori Olomouc. Nenabízí tak širokou škálu volnočasových aktivit.

Protože pracovníci Čtyřlístku začlenili Montessori Metodu do své činnosti, v následující podkapitole se budeme stručně věnovat vzniku Montessori filozofie.

---

¹² Srov. *Waldorf Olomouc* [on line]. 2007 [cit. 2010-01-23]. Dostupné z: <http://waldorfolomouc.cz/index.php?s=Waldorfska-iniciativa&c=Materske-centrum>.

¹³ Srov. *Mateřské centrum Heřmánek* [on line]. Rok neuveden [cit. 2009-11-10]. Dostupné z: <http://www.mc-hermanek.cz/program>.

¹⁴ Srov. *Zóna – klub pro děti a mládež v Olomouci* [on line]. 2008 [cit. 2009-11-10]. Dostupné z: <http://www.zonaklub.cz/>.

¹⁵ Srov. *Montessori Olomouc* [on line]. 2008 [cit. 2010-01-23]. Dostupné z: <http://www.montessori-olomouc.cz/index.html>

1.4 Montessori metoda ve Čtyřlístku

Zaměstnanci Čtyřlístku jsou proškoleni v Montessori Metodě výuky a tento alternativní směr šíří úspěšně dále. Čtyřlístek již několik let podporuje projekt využití Montessori ve vzdělávacím procesu dětí. Spolu s Mateřskou školou a Základní školou Horka na Moravě od roku 2007 realizují projekt Montessori do škol. Úspěchem je zejména fungující Montessori třída mateřské školy od září roku 2008 a o rok později otevření Montessori první třídy základní školy.¹⁶

Zakladatelkou výše uvedené metody práce s dítětem je M. Montessori, která žila v letech 1870 až 1952. V roce 1896 promovala jako první žena na lékařské fakultě. Během své praxe pracovala s mentálně postiženými pacienty. Poznatky z této práce s postiženými ji přivedly k počátkům alternativních metod přístupu k nim. Mentální postižení totiž nepovažovala za problém medicínský, ale za problém výchovný. Začala se zabývat souvislostí mezi sociálním původem a školní úspěšností. Ve svém Domě pro opuštěné děti předškolního věku začala své materiály pro smyslovou výchovu aplikovat na ostatní děti. V návaznosti na tyto aktivity přednášela a publikovala svoje poznatky v různých knihách. Na Metodě Montessori je cenné propojení teoretických poznatků s praxí, kde se využívají přímo různé pomůcky a smyslové schopnosti dětí.¹⁷

U pedagogiky Montessori jde o práci s osobností dítěte. M. Montessori přenáší úkol vychovatele dětí na prostředí a na výchovné podněty. Je tedy nutné, aby bylo prostředí dítěte upraveno podle jeho potřeb, které musí být náležitě poznány. Základy Montessori Metody je spontánnost činnosti dítěte vycházející ze zájmů. Tato činnost je poté soustředěná a není třeba užívat výchovných prostředků. Dítě tedy v podstatě prožívá tzv. vnitřní kázeň, kdy není třeba autoritativního přístupu. Důraz se klade na samostatný zájem o získávání vědomostí. Montessori Metoda se řadí k pedocentrickému přístupu k výchově dítěte. U učitele jde o provázení dítěte životem s respektováním jeho senzitivních období. Dále se klade důraz na polarizaci pozornosti, což je schopnost dítěte dlouhodobě se soustředit na práci. Důležité je to, že dítě utváří samo sebe a vnímá práci svých rukou. Dokáže vnímat stejnost a různost předmětů.¹⁸

Čtyřlístek při práci s dětmi využívá různých Montessori pomůcek rozvíjejících děti v oblastech praktického života, smyslové a kosmické výchovy. Ve většině

---

¹⁶ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2009 [cit. 2009-10-09]. Dostupné z: <<http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/projekty/>>.

¹⁷ Srov. ZELINKOVÁ, Olga. *Pomoz mi, abych to dokázal: Pedagogika Marie Montessoriové a její metody dnes*. Praha : Portál, 1997, s. 13 – 14.

¹⁸ Srov. Tamtéž, s.11 – 18.

programů a aktivit, které organizace nabízí, se pracuje podle již zmiňované Metody Montessori. Přístup pracovníků k dětem se tedy odehrává na základě svobodné volby činnosti a vedení dětí k pořádku. Pedagogové kladou důraz na samostatnou práci dětí a v případě nouze je vedou. Dítě pracuje tak, jak mu dovoluje jeho vlastní tempo. Také si svou činnost vybírá samo. Nové poznatky v rámci projektů získávají celostně. Pracují v širším kontextu probíraného tématu ne v oddělených oblastech.

Se Čtyřlístkem tedy budeme spolupracovat a budeme pro tuto organizaci navrhovat plán rozvoje. Nejdříve je ale nutné provést podrobnou analýzu, na jejímž základě navrheme již zmiňovaný koncept rozvoje Čtyřlístku. Podrobnou analýzu aktuálního stavu organizace nalezneme v následující části projektu.

2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU STUDIA ČTYŘLÍSTEK

Abychom mohli navrhnout rozvoj Čtyřlístku, je třeba provést podrobnou analýzu současného stavu organizace a na základě zjištěných informací poté rozvoj koncipovat. Začneme historií a budeme pokračovat k současnému stavu organizace. V jednotlivých kapitolách popíšeme majetkovou situaci, finanční hospodaření Čtyřlístku, personální složení, také se zmíníme o hygienických a bezpečnostních normách. V neposlední řadě představíme aktuální činnost, programy a akce, které Čtyřlístek nabízí své klientele. Tato část projektu bude zakončena Swot analýzou a dotazníkovým průzkumem, zjišťujícím potřebné informace ke třetí části projektu.

2.1 Historie Studia Čtyřlístek

Díky aktivitě rodičů na rodičovské dovolené vzniklo v roce 1998 občanské sdružení Studio Čtyřlístek. Postupně se začaly rozvíjet první zájmové kroužky v prostorách sokolovny Mateřské a Základní školy Černovír. Spolu s těmito kroužky byl založen Gymnastický oddíl při Sokole Černovír. V roce 1999 získala organizace vlastní prostory na dlouhodobý pronájem v areálu Mateřské školy Dělnická. Díky získanému prostoru se činnost Čtyřlístku mohla rozšiřovat. Ve stejný rok vznikla alternativní školička a také se začaly organizovat výtvarné a pohybové kroužky pro děti a pohybové kroužky pro dospělé. V roce 2000 vznikly výchovně – vzdělávací programy pro základní školy a byl založen Gymnastický klub při Základní škole Demlova (dále jen ZŠ Demlova). V této době se Čtyřlístek dostal do povědomí Olomoučanů. Do této doby, tzn. do roku 2002, byl provoz Čtyřlístku financován z vlastních zdrojů a z darů. Teprve v roce 2003 se podařilo získat významnější dotace ze státního rozpočtu a to z Ministerstva práce a sociálních věcí.¹⁹

Finanční dotace s sebou nesly vytvoření první výroční zprávy. Čtyřlístek získal několik desítek tisíc z Magistrátu města Olomouce na různé projekty v oblasti výchovně – vzdělávacích programů a ostatních programů včetně provozu sdružení. Tedy od roku 2003 Čtyřlístek získává pravidelné dotace z různých zdrojů pro realizaci svých činností. V roce 2004 se činnost Čtyřlístku rozdělila do pravidelných programů, a to na programy pro rodiče a děti, na program pro děti předškolního věku, dále programy pro děti školního věku a programy pro dospělé. Činnosti při ZŠ Demlova souběžně pokračovala.

---

¹⁹ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2009 [cit. 2009-10-09]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistik.cz/inpage/historie/>.

Svůj rozvoj zaznamenaly spíše jednorázové akce jako např. letní pobyty rodičů a dětí od 2 do 7 let v přírodě.²⁰

V roce 2004 se zaměstnanci Čtyřlístku seznámili s knihou manželů Kopřivových „Respektovat a být respektován“²¹. Díky absolvování semináře na toto téma, realizátoři aktivit ve Čtyřlístku objevili netradiční cestu v práci s dětmi. Postupy získané na semináři aktivně začlenili do své práce. Další posun v cestě porozumění dětem přineslo seznámení se v roce 2005 s Metodou Montessori. Zaměstnanci Čtyřlístku začali navštěvovat kurzy a semináře zaměřené na získání dovedností v rámci této Metody. Od roku 2006 začal Čtyřlístek zařazovat prvky Montessori pedagogiky do všech programů. V roce 2006 vznikly nové kroužky vedené v anglickém jazyce a dále se rozšiřovaly tematické jednorázové akce pro děti jako třeba prázdninová školička či vánoční dílny.²²

Postupně se Čtyřlístek také stabilizoval finančně. V roce 2006 již příjmy a výdaje přesahovaly jeden milión korun.²³ Rok 2007 a 2008 byl pro Čtyřlístek velmi úspěšný. Vznikají nové aktivity, které se řídí prvky Montessori jako jsou Montessori klub pro rodiče nebo Klub modrá planeta. Některé zaběhlé aktivity dostávaly novou podobu. V roce 2007 pokračovalo vzdělávání zaměstnanců v Metodě Montessori. Zejména díky touze šířit tuto pedagogiku dále vznikla mezi Čtyřlístkem a Mateřskou a Základní školou Horka nad Moravou spolupráce, o které se zmiňujeme již v podkapitole 1.4 Montessori Metody ve Čtyřlístku. V podobném duchu Čtyřlístek pracuje a rozvíjí se dále. Na konci roku 2009 byl otevřen zkušební provoz Rodinného centra Mýtinka.²⁴

2.2 Materiální a provozní zázemí Čtyřlístku

Občanská sdružení poskytující sociální služby většinou nevlastní žádný nemovitý majetek a působí v pronajatých prostorách nebo v prostorách, které jsou jim bezúplatně poskytnuty od příslušného úřadu či obce, respektive města. Podobné je to i u Čtyřlístku. Dále se v této podkapitole zmiňujeme o zajištění hygienických a bezpečnostních norem.

---

²⁰ Srov. *Výroční zprávy Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2003, 2004.

²¹ Pozn. Manželé Kopřivovi vydali zajímavou knihu s názvem *Respektovat a být respektován* poprvé v roce 2005. Tato kniha je základem jejich učení přístupu k lidem na seminářích. Kniha mluví o vztazích, zejména o vztahu dospělého k dětem. Kniha poukazuje na to, že si mnoho dospělých myslí, že v rámci výchovy lze udělat téměř vše a náležitě si tyto své činy ospravedlnit. Kniha je plná rad jak k dětem mluvit, když je chceme pokárat, když je chceme na něco upozornit nebo jim něco vytknout. Mluví o tom, jak mají rodiče zvládat svůj vztek a napětí, jak se nemají nechat vyprovokovat k nežádoucímu chování.

²² Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2009 [cit. 2009-10-09]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/inpage/historie/>.

²³ Srov. *Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2006.

²⁴ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2009 [cit. 2009-10-09]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/inpage/historie/>.

2.2.1 Údaje o budovách, hřištích a majetku

Občanské sdružení Čtyřlístek nemá ve vlastnictví žádné budovy. Čtyřlístek je od roku 1999 v dlouhodobém pronájmu v prostorách areálu MŠ Dělnická, U Kovárny 2. Smlouva o pronájmu je uzavřena s Magistrátem města Olomouce. Tyto prostory slouží jak pro účely Mikroškolky, tak pro volnočasové aktivity nabízené organizací. Pronájem v areálu MŠ Dělnická se skládá z úzké chodby, schodiště, další chodby, ze které jsou vstupy do kanceláře, šatny, WC pro dospělé, kuchyňky, úschovny sportovního nářadí, menší jídelny s dětským umyvadlem a herny pro děti. Za jídelnou pro děti se nachází prostor pro dva dětské záchody a místnost sloužící k výtvarnickým činnostem se dvěma dětskými umyvadly. Dále je zde balkón, ve velmi špatném stavu. K těmto prostorám je ještě možnost využívat menší zahradu s pískovištěm a kolotočem. Nájem činí 25.000Kč ročně. V tomto nájmu je zahrnuto využívání tělocvičných prostorů pro gymnastiku a nájem za pronájem prostorů v MŠ Dělnická. Se vznikem Rodinného centra Mýtinka souvisí pronájem dalších prostor, tentokrát komerčních. Jde o pronájem jednoho patra vily s velkou zahradou na ulici Dlouhá 8, Olomouc. Pronájem činí 15 000Kč měsíčně.²⁵

Jediný dlouhodobý majetek, který Čtyřlístek odepisuje a který vlastní, je počítačová sestava a keramická pec. Další oběžný majetek Čtyřlístku se skládá ze sportovního nářadí, jako jsou žíněnky, lavečky, gymnastický koberec, gymbaly, balóny. Ze vzdělávacích pomůcek jsou to převážně Montessori pomůcky²⁶, koberečky pro děti, plastové nádoby pro děti a padák. Nepochybné jsou i kancelářské potřeby a potřeby na výtvarnou či keramickou činnost. Majetkem Čtyřlístku jsou též židle, stoly, dále lednička a mikrovlnka, elektrický vařič nebo třeba rychlovarná konvice spolu s kuchyňským vybavením.

2.2.2 Zajištění hygienických norem

Vzhledem k tomu, že je Čtyřlístek občanské sdružení, není nutné dodržovat přísné hygienické normy jako u školských zařízení, které tyto zásady mají stanovené zákonem. Úklid prostor zajišťuje jedna pracovnice Čtyřlístku, která toto vykonává nad rámec svého úvazku pedagoga volného času. Přípravu jídel a svačin má na starosti další pedagogická pracovnice, která vlastní potravinářský průkaz.²⁷

---

²⁵ Tyto informace jsem získala z rozhovorů s J. Bezděkovou, Studio Čtyřlístek, U kovárny 2, 10.11.2009.

²⁶ Pozn. Montessori pomůcky jsou různé dřevěné stavebnice, dřevěné tvary seřazené podle velikosti, barevně odlišené tvary pro rozvoj smyslů, dřevěná kostka na rozvoj logického myšlení. Tyto pomůcky se využívají ke vzbuzení zájmu dítěte a ke vzdělávání se. Vymyslela je přímo zakladatelka M. Montessori.

²⁷ Tyto informace jsem získala z rozhovorů s J. Bezděkovou, Studio Čtyřlístek, U kovárny 2, 10.11.2009.

2.2.3 Zajištění bezpečnosti práce a požární ochrany

Čtyřlístek využívá dlouhodobý pronájem v areálu Mateřské školy Dělnické, jehož majitelem je Magistrát města Olomouce. Veškeré poplachové směrnice, kontroly a protokoly o provozuschopnosti přístrojů či revize zařízení jsou v pravomoci ředitelky mateřské školy. Ta při kontrole uvědomí vedení Čtyřlístku o zpřístupnění k danému zařízení. Do kompetence ředitelky spadá také traumatologický plán, se kterým jsou všichni seznámeni.²⁸

Čtyřlístek má ve svých využívaných prostorech jeden hasicí přístroj. Dále jsou naznačeny únikové cesty a na schodech jsou nalepeny reflexní pásy. Dále pracovníci vedou sešit sloužící k záznamům úrazů klientů a pracovníků.

2.3 Financování a finanční hospodaření

Financování činností Čtyřlístku se v průběhu jeho vývoje měnilo. Jak jsme již uváděli v podkapitole 2.1 Historie Čtyřlístku, v jeho počátcích se činnost hradila zejména z vlastních zdrojů a z různých darů. Náklady nebyly tak vysoké jako jsou v současnosti. Postupem času získali pracovníci výhodnější prostory a začali rozšiřovat nabídku služeb. To s sebou neslo vyšší náklady na provoz organizace a také nutnost začít využívat dotací od magistrátu a z příslušných ministerstev. Protože rok 2009 se bude ve výroční zprávě zpracovávat, až na jaře roku 2010 budeme v tomto projektu vycházet z údajů o hospodaření za rok 2008. K tomuto nám nejlépe pomůže Výroční zpráva Čtyřlístku za rok 2008.

2.3.1 Projekty za rok 2008

Aby byl Čtyřlístek schopný provozovat stejně kvalitní služby jako doposud, musí pracovníci dále zajistit vysoké finanční částky. Vzhledem k tomu, že Čtyřlístek v podstatě stojí na finančních dotacích z ministerstev, přiblížíme si nyní projekty, na které byly v roce 2008 získané finance. Projekty nesou názvy Rodina a volný čas, dále Rodina a zdravá výchova a Keramická dílna. Podoba prvních dvou projektů se na rok 2009 a 2010 nijak výrazně nelišila.

Projekt Rodina a volný čas byl spolufinancován z MPSV částkou 1 165 132 Kč. Cílem tohoto projektu byla a je nabídka pestrých volnočasových programů pro širokou veřejnost. Specifikou jsou programy pro děti a programy společné pro rodiče a děti,

---

²⁸ Tyto informace jsem získala z rozhovoru s J. Řeháčkové, MŠ Barevný svět, Dělnická 17b, 12.11.2009.

kteře mají za cíl předcházení sociální izolaci. V rámci tohoto projektu se poskytovalo poradenství. Vybrané typy programů, které se díky těmto financím mohly uskutečnit, jsou např. Montessori klub pro rodiče, Čtyřlístkové hrátky pro rodiče a děti, Angličtina pro rodiče a děti, alternativní školička, Klub dětí Modrá planeta a poradenství. Programy pouze pro děti využilo 120 dětí do 6 let a programy pro rodiče a děti využilo 220 dětí a rodičů.²⁹

V rámci projektu Rodina a zdravá výchova, který byl spolufinancován z MŠMT částkou 100 000 Kč, je nabídka volnočasových aktivit. Je zaměřen na zájmovou činnost a na talentované děti zejména v oblasti gymnastické přípravy. Vybrané typy programů realizované za přispění peněz z ministerstva byly Gymnastika převážně vážně, Teamgym, Šachový kroužek, Keramika, Dopolnední programy pro žáky 1. stupně Základních škol v Olomouci, Gymballgymnastika. Těchto kroužků využilo na 300 dětí ve věku od 6 let.³⁰

Projekt Keramická dílna „Džbánek“ byl zaměřený na zakoupení keramické pece. Tento záměr byl spolufinancován z MŠMT částkou 64 000 Kč a Nadace Divoké Husy částkou 13 826 Kč. Keramická pec sloužila a slouží dodnes při práci s keramikou.³¹

2.3.2 Příjmy

Financování Čtyřlístku by se dalo rozdělit na zdroje vlastní a cizí. Vlastní zdroje jsou zejména členské příspěvky a příjmy z vlastní činnosti. Z cizích zdrojů bych zmínila například Magistrát města Olomouce, dotace Olomouckého kraje, dotace z MPSV a MŠMT, dále to mohou být dary a příspěvky z Nadace Divoké husy³².

Vzhledem ke snižujícím se dotacím jsou neziskové organizace nuceny začít se částečně samofinancovat. O této nutnosti již vedoucí pracovníci Čtyřlístku začínají uvažovat. Dochází totiž k tomu, že začátek nového roku se stane kritickým. Vzhledem k tomu, že peníze na loňský rok jsou vyčerpané a na aktuální rok ještě nejsou přístupné. Toto sebou nese komplikace, které je nutné řešit např. zkracováním úvazků.

Rok 2008 byl podle údajů i z výpovědi pracovníků dosti silným rokem. Podařilo se získat tolik finančních prostředků, o kolik se žádalo. Díky nadprůměrným finančním

---

²⁹ Srov. *Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2008.

³⁰ Srov. Tamtéž.

³¹ Srov. Tamtéž.

³² Pozn. Nadace Divoké husy se zabývá podporou neziskových organizací, které se starají o děti a dospělé v sociální či zdravotní oblasti. Podporuje organizace, jednotlivce či skupiny k vyvíjení vlastních aktivit k získání peněz prostřednictvím uspořádání koncertu, sbírky, výstavy, apod. Informace o Nadaci jsou dostupné z http://divokehusy.cz/pro_zadatele/nase_programy/.

rezervám z vlastní činnosti, které činili 542 725,50 Kč (průměrný výdělek z vlastní činnosti bývá okolo 350.000,- Kč.) bylo možno nakoupit nové didaktické pomůcky a další potřeby, které nelze kupovat každý rok. V roce 2008 činily celkové příjmy Čtyřlístku 1 920 292,68 Kč.³³ Toto se bohužel nedá říci o roce 2009, kdy Čtyřlístek z Ministerstva práce a sociálních věcí získal pouze 50% místo požadovaných 70%. Naštěstí rezervy z vlastních zdrojů z roku 2008 byly dostačující i na otevření pobočky. I když rok 2009 nebyl tak štědrý jako ten předešlý, i přesto se Čtyřlístek dále rozvíjí. Předběžné výsledky finančního hospodaření za rok 2009 hovoří zhruba o 10 000,- Kč zisku. Na činnost v roce 2010 potřebuje Čtyřlístek získat celkově více než v roce 2008. Jde zhruba o částku 300 000 Kč.³⁴

2.3.3 Výdaje

S počátkem činnosti Čtyřlístku šlo zejména o zaplacení nájmu, energií, spotřebovaného materiálu a mezd prvních zaměstnanců. Je tedy zřejmé, že růstem organizace se zvyšují také potřeby a náklady na činnost. Je nutné zohlednit i růst cen. Výdaje se dají rozdělit do několika různých oblastí například do spotřebních nákladů,³⁵ dále mzdových nákladů³⁶, provozních nákladů³⁷ či ostatních nákladů³⁸. Vzhledem k tomu, že chce Čtyřlístek uspokojovat potřeby svých klientů a chce se vyrovnávat konkurenci, musí svoji činnost dělat zajímavou. Často dochází k obměnám konkrétních kroužků nebo k vymýšlení nových v průběhu roku. Toto s sebou nese také riziko selhání a někdy zbytečného výdaje financí.

Mezi ty nejvyšší výdaje patří samozřejmě mzdové náklady, i když průměrná čistá mzda pracovníka Čtyřlístku vychází zhruba na 6 000 Kč. Další položkou je spotřeba materiálu a náklady spojené s nájmem či energiemi. Pro srovnání v roce 2004 spotřeba materiálu činila 110 782 Kč a v roce 2008 to byl skoro dvojnásobek 201 612 Kč.³⁹

---

³³ Srov. *Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2008.

³⁴ Rozhovory s J. Bezděkovou, *Studia Čtyřlístek*, U kovárný 2, 10.11.2009.

³⁵ Pozn. Zejména spotřeba materiálu.

³⁶ Pozn. Do této skupiny řadíme mzdy zaměstnanců a zákonná pojištění.

³⁷ Pozn. Zde jde o opravy, udržování, nájemné, spotřebu energie, cestovné, účty za telefon a internet.

³⁸ Pozn. Různá pojištění či odpisy majetku.

³⁹ Srov. *Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2004 a 2008. Podrobné vyúčtování je dostupné ve Výroční zprávě za rok 2008, která je volně přístupná na internetových stránkách *Studia Čtyřlístek* [on line]. 2010. dostupné na: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/o-nas/>.

2.4 Údaje o pracovnících a pracovní náplň

Pracovníky zajišťující činnost Čtyřlístku lze rozdělit do dvou skupin. Jednu skupinu tvoří pracovníci zaměstnaní na stálý pracovní poměr. Druhá skupina pracuje na Dohodu o provedení práce (dále DPP). U druhé skupiny jde ročně o deset až dvanáct spolupracovníků. DPP je více, protože s některými je dohoda uzavírána opakovaně. Konkrétně jde např. o pracovníky, kteří zajišťují vedení kroužků angličtiny, šachů, keramiky a gymnastiky, či kroužků pro dospělé. Občas je také třeba další asistentka k mladšímu dítěti v Mikroškolce. Na DPP se Čtyřlístkem spolupracuje také fundraiserka, účetní a webmastr.⁴⁰ Na přípravě a realizaci aktivit se podílejí i matky, otcové a studenti, kteří dobrovolně se Čtyřlístkem spolupracují.

Předsedkyní Čtyřlístku je Mgr. P. Jandová a místopředsedkyně je J. Bezděková. Činnost a organizaci aktivit Čtyřlístku, zajišťují spolu s předsedkyní a místopředsedkyní ještě čtyři zaměstnanci. Veškeré aktuální informace spolu se jmény zainteresovaných pracovníků jsou dostupné na internetových stránkách Čtyřlístku.⁴¹

Předsedkyně sdružení je v současné době na rodičovské dovolené. Na starosti má zejména provoz Mýtinky a její rozvoj. Také zastupuje celé sdružení navenek. Vede některé kroužky v Mýtince i ve Čtyřlístku. Orientuje se na práci s dětmi v prvních třech letech, díky absolvování diplomového kurzu v Praze. Místopředsedkyně v současné době zastupuje Čtyřlístek ve vztahu k okolním institucím. Vyřizuje poštu, dělá administrativní činnost, vede účetnictví a podílí se spolu s předsedkyní a ostatními na obnovách různých kroužků a udržení chodu Čtyřlístku. V případě potřeby zastupuje pedagožky volného času ve vedení aktivit.⁴²

Činnost a provoz Mikroškolky zajišťuje vedoucí učitelka a zároveň pedagožka volného času. Vede si seznamy dětí, připravuje programy a aktivity pro děti ve školce, také poskytuje rady a informace rodičům. Paní učitelka na této pozici dále vede Montessori kluby⁴³ pro děti. Další pracovní pozice ve Čtyřlístku je vedoucí gymnastické sekce, která zároveň pracuje jako učitelka v Mikroškolce. V rámci gymnastických

---

⁴⁰ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-05]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/statutarni-organy/>.

⁴¹ Srov. Tamtéž.

⁴² Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-05]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/realizacni-tym-kontakty/>.

⁴³ Kluby poskytují dětem prostředí, ve kterém se mohou bezpečně vzdělávat v oblastech kosmické výuky. Děti získávají zkušenosti a pracují na Montessori projektech. Aktuální projekt do června 2010 je Moje tělo. Veškeré informace dostupné na: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/modra-planeta/>.

programů vede gymnastiku pro začátečníky a pro talentované děti na detašovaných pracovištích⁴⁴ Čtyřlístku. V Mikroškolce zastává funkci učitelky a asistentky.⁴⁵

Lektor programů Pro rodiče a děti a lektor tělocvičných aktivit je další pracovní pozicí. Pracovnice má na starosti kroužky spojené s pohybem a cvičením dětí, rodičů a rodičů a dětí společně. Veškerý program si připravuje sama. Dojíždí na detašovaná pracoviště.⁴⁶

Lektor výtvarné sekce se stará a vede veškeré kroužky spojené s výtvarnou výchovou. Přípravu si provádí sama s ohledem na to, co se zrovna ve Čtyřlístku probírá, např. v projektech. Dále dle potřeby zastupuje v Mikroškolce.⁴⁷

Všichni pracovníci jsou proškoleni E. Štarkovou v Montessori filozofii, což je základ pro práci s dětmi v rámci této metody. Každý pracovník má za sebou další různé semináře a kurzy jako např. Diplomový kurz Metody Montessori v Praze, který je akreditovaný u MŠMT, nebo seminář „Respektování“ zmiňovaný již v podkapitole 1.4 Metodá Montessori ve Čtyřlístku, či seminář „Přirozená výchova dítěte“. Čtyřlístek aktivně podporuje své zaměstnance v dalším vzdělávání.⁴⁸

Všechny výše zmiňované pracovnice, kromě předsedkyně, byly v roce 2008 zaměstnány na plný pracovní poměr. V důsledku nízkých finančních dotací v roce 2009 byly úvazky zkráceny na 0,7. Pracovníci evidují svoji pracovní činnost v docházkových listech.⁴⁹

Vzájemná komunikace a spolupráce je vzhledem ke každodennímu setkávání se celkem snadná. Komunikace probíhá hlavně na úrovni porad pracovního týmu. Tato setkání se konají pravidelně jedenkrát týdně. Během porad dochází k vyhodnocení jednotlivých programů a aktivit díky zpětným vazbám od uživatelů služeb. Dále dochází k řešení vzniklých problémů a k návrhům nových aktivit či obměn. Čtyřlístek se snaží pružně reagovat na potřeby uživatelů jejich služeb.⁵⁰

---

⁴⁴ Pozn. Tělocvična ZŠ Demlova a TJ Sokol Olomouc.

⁴⁵ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-05]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/realizacni-tym-kontakty/>.

⁴⁶ Srov. Tamtéž.

⁴⁷ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-05]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/realizacni-tym-kontakty/>.

⁴⁸ Srov. *Výroční zprávy Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2006 a 2007.

⁴⁹ Tyto informace jsem získala z rozhovorů s J. Bezděkovou, Studio Čtyřlístek, U kovárny 2,10.11.2009.

⁵⁰ Tamtéž.

2.5 Kapacita a současná klientela

Vzhledem k rozmanitosti Čtyřlístkem nabízených aktivit je nutné zapisovat si docházku v jednotlivých kroužcích. Záznamy se vedou kvůli statistickým účelům a pro přehlednost. Každá aktivita má svůj prezenční arch, kam se zapisují údaje o zúčastněných a také se zaznamenává jejich platba za službu. V případě Mikroškolky platba probíhá v kanceláři oproti dokladu. Díky těmto docházkovým záznamům se ví celková kapacita nabízených služeb. Také je jasné, kolik klientů dochází do organizace opakovaně. Podle dostupných materiálů současnou klientelu Čtyřlístku tvoří rodiče a jejich děti, většinou do 6 let věku, dále to jsou děti nad 6 let a samotní dospělí.⁵¹

Celková kapacita Studia Čtyřlístek za rok 2008 je 150 až 200 rodičů s dětmi a pak 250 až 300 dětí nad 6 let. Do jednotlivých projektů a programů chodí rodiče a děti. Záleží samozřejmě na tom, komu je služba určena. Např. v projektu „Rodina a volný čas“ je účast 120 dětí do 6 let a 220 dětí spolu s rodiči. V tomto projektu jsou zahrnuty činnosti jako keramika pro děti 4 – 6 let, gymnastika hrou, alternativní školička, apod.⁵² Opakovaně a pravidelně navštěvuje Čtyřlístek okolo 60 až 70 rodičů s dětmi. Za rok 2008 přibylo 60 nových dětských uživatelů služby a na 150 rodin tzn. rodič a dítě.⁵³ Pokud se podaří získat peníze na plný provoz Rodinného centra Mýtinka v roce 2010, předpokládáme vzrůst počtu celkových uživatelů služeb až o 60.⁵⁴

2.6 Provozované formy činnosti

Hlavním cílem Čtyřlístku je vytvářet dostatečné podmínky ke smysluplnému trávení volného času pro rodiče a děti. Pomáhat proti sociálnímu vyloučení rodičům na mateřské či rodičovské dovolené. Pořádat různé vzdělávací aktivity jako např. besedy, kurzy, přednášky a semináře.⁵⁵

Čtyřlístek se v současné době dělí na dvě pracoviště. Na Studio Čtyřlístek a Rodinné centrum Mýtinka (dále Mýtinka), zkušebně otevřené v polovině roku 2009. Prioritou v našem projektu je Čtyřlístek, který nabízí širokou škálu volnočasových služeb pro různé věkové kategorie. Udržení provozu Mýtinky bude záležet na výši

---

⁵¹ Tyto informace jsem získala z rozhovorů s J. Bezděkovou, Studio Čtyřlístek, U kovárný 2, 10.11.2009.

⁵² Srov. *Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2008.

⁵³ Srov. *Docházkové listy Občanského sdružení Studia Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2008.

⁵⁴ Informace byly získané z rozhovorů s J. Bezděkovou, Studio Čtyřlístek, U kovárný 2, 22.3.2010.

⁵⁵ Srov. *Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2008.

finanční podpory v roce 2010.⁵⁶ Proto jsme se rozhodli Mýtinku pouze stručně představit v následujícím textu.

2.6.1 Programy v Rodinném centru Mýtinka

Mýtinka svou činnost orientuje na aktivity pro rodiče a děti ve věku do dvou let. Zaměřuje se také na přirozené rodičovství, duševní rovnováhu a předporodní přípravu. Mýtinka nabízí svoje služby ve formě přednášek a seminářů, dále kurzů a také nabízí možnost využití poradny. Mezi vybrané stále programy se řadí Montessori klub Máme doma mimino, Tluče bubeníček, či Mýtinkové zpívánky a Cestička ke zdraví. Dále je k dispozici Kineziologická poradna. Témata přednášek a seminářů se mění. V aktuální nabídce teď jsou např. Indigové děti či Jak lépe porozumět dětem. Mýtinka dále provozuje Klub Mateřidouška, které funguje stejně jako klasická mateřská centra.⁵⁷

2.6.2 Programy ve Čtyřlístku

Vzhledem k tomu, že se Čtyřlístek úspěšně rozrůstá, je nutné si jejich provozované formy činnosti přesně rozdělit. Čtyřlístek nabízí dílčí aktivity v různých programech, které pak spadají pod projekty, na které dostává Čtyřlístek peníze. Tyto projekty z roku 2008 jsme již uvedli v podkapitole 2.3, která se zabývá financováním. Pro lepší přehlednost nabízených aktivit ponecháme členění podle webových stránek Čtyřlístku. Musíme také zohlednit, že se konkrétní aktivity mění dle potřeb klientů. V průběhu roku může dojít k obměnám či rušení některých kroužků. V následujícím textu tedy popíšeme vybrané aktivity spadající pod programy Pro rodiče a děti, programy pouze Pro děti, dále představíme program Mikroškolky a programy Pro dospělé. V krátkosti představíme také jednorázové akce. Kompletní výčet dílčích aktivit je dostupný na webových stránkách Čtyřlístku.⁵⁸

2.6.2.1 Programy Pro rodiče a děti

Program **Cvičení rodičů a dětí „Čtyřlístkové hrátky“** je určený pro rodiče a děti od 1,5 roku. Aktivity v rámci tohoto programu jsou říkadla a písničky s pohybem, hry, cvičení na nářadí, hudební a taneční okénko, uvítací a ukončovací rituál. Toto cvičení

---

⁵⁶ Tyto informace jsem získala z rozhovorů s J. Bezděkovou, Studio Čtyřlístek, U kovářny 2, 10.11.2009.

⁵⁷ Srov. *Rodinné centrum Mýtinka* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: <http://www.mytinkaolomouc.cz/rubrika/programy/>.

⁵⁸ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/>.

vede jedna z pracovnic a probíhá třikrát týdně v pondělí od 10.30h do 11,30h, úterý od 9h do 10h a ve čtvrtek od 10h do 11h. za kroužek se vybírá 60Kč.⁵⁹

Další z programů určený Pro rodiče a děti je **Montessori klub Hrátky s batolátky**, kde se jedná o pravidelnou aktivitu pro batolata v duchu Montessori Metody. Náplní tohoto klubu jsou základní prvky Montessori Metody. Jako je elipsa, která dopomáhá k harmonii těla a duše, Komunitní kruh, který vede k naslouchání a sdělování, dále jsou náplní smyslové a motorické aktivity pro batolata provozované formou písniček a říkanek a v neposlední řadě rady a inspirace pro aktivity provozované doma. Probíhá jednou týdně od 16,00h do 17,30h. Tento klub vede předsedkyně spolu s místopředsedkyní Čtyřlístku. Cena za účast je 80 Kč.⁶⁰

Jeden z programů využívající Anglický jazyk je **Angličtina pro rodiče a děti „Family playtime“**. Jde o tělocvičné hrátky dětí od 1,5 roku s aktivním zapojením jejich rodičů či prarodičů. Program je celý vedený v angličtině. Zpívají se zde různé písničky, říkají říkadla a lehkou formou se děti učí prvním anglickým slovům. Lekce vede rodilá mluvčí spolupracující se Čtyřlístkem na DPP. Lekce probíhá jednou týdně ve středu od 10,30h. do 11,30h. a ve čtvrtek od 16h. do 17h. Cena je 85 Kč.⁶¹

2.6.2.2 Programy Pro děti

Montessori klub „Modrá planeta“ je název pro jeden z hlavních programů určených dětem. Děti od 4 let se zapojují do dlouhodobých projektů z oblasti kosmické výchovy. Prostředí je předem připravené pro spolupráci dětí. Využívají se Metody Montessori, které dbají na učení se na základě prožitků přes uchopení k pochopení. Děti získávají nové zkušenosti, které vidí, slyší a dotýkají se jich. Pracuje se s pracovními listy, díky kterým si dítě vytváří vlastní portfolio. Děti se schází jednou týdně na dvě hodiny. Klub je veden dvěma pedagožkami.⁶²

Šikulka je kroužek, ve kterém pracují děti starší 4 let. Pracuje se zde s různorodým přírodním materiálem, používají se netradiční formy rukodělných prací a pracuje se zde s každodenními činnostmi. V rámci tohoto kroužku se podporuje rozvoj dítěte a klade se důraz na komunikativní dovednosti. Kroužek trvá dvě hodiny

---

⁵⁹ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/inpage/ctyrlistkove-hratky/>.

⁶⁰ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/inpage/hratky-s-batolatky/>.

⁶¹ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/inpage/family-playtime/>.

⁶² Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/inpage/modra-planeta/>.

pravidelně jednou týdně odpoledne. Cena kroužku je 80Kč. Vedou ho dvě pedagožky volného času.⁶³

Další z programů zaměřených pouze na děti je „**TeamGym**“ – **týmová gymnastika** v rámci gymnastického klubu. Tento program je vytvořen pro děti, které mají o gymnastiku zvýšený zájem. Probíhá pravidelně v úterý a čtvrtek v tělocvičně TJ Sokol Olomouc a ZŠ Demlova. Je rozšířena o výuku estetické a taneční gymnastiky, akrobatické gymnastiky a skokách na trampolíně. Díky tomuto kroužku mají děti možnost účastnit se soutěží Teamgym v družstvu. Jde o poměrně mladou disciplínu, která nevyžaduje vysoce náročné pohybové podmínky gymnastiky. U dětí je tento kroužek velmi oblíbený. Vede ho jedna z pedagožek volného času.⁶⁴

2.6.2.3 Program Mikroškolka

Tento program navazuje na dlouholetý projekt „Alternativní školička“. Je určený dětem od 3 let věku. Program má výchovně vzdělávací obsah s využitím prvků Montessori Metody. Mikroškolka je vhodná pro děti se ztíženou adaptabilitou. Ve školičce se s dětmi pracuje v malých skupinkách. Je zde snaha o rozvoj motorických dovedností. Navíc je zde možnost přijmout i dítě od 2,5 let, pro které bude zajištěna asistentka. Mikroškolka funguje zatím jen třikrát týdně dopoledne. Ve středu a ve čtvrtek na školku navazují Montessori kluby pro děti od 4 let. Cena za dopoledne včetně jídla činí 200Kč. Provoz zajišťují minimálně dvě pedagožky volného času, podle počtu dětí.⁶⁵

2.6.2.4 Programy pro dospělé

Jedním z programů zaměřujících se na volný čas dospělých je **Gymball gymnastika**. Jde o pohybový kroužek pro ženy bez omezení věku. Jsou zde začleněny prvky zdravotního a kondičního cvičení. Gymball gymnastika je pravidelně jednou týdně za cenu 60Kč a je vedena jednou z pracovnic Čtyřlístku.⁶⁶

Netradiční kurz **Body, mind and spirit Jóga v angličtině** nabízí zážitek spojující navození relaxace a uklidnění s učením či opakováním jednoduché angličtiny. Tento

---

⁶³ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/inpage/klub-tvorenicko/>.

⁶⁴ Srov. *Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2008.

⁶⁵ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/inpage/mikroskolka/> a Výroční zpráva Čtyřlístku, 2008.

⁶⁶ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/inpage/gymball-gymnastika/>.

program vede rodilá mluvčí. Cena jednoho kurzu je 60Kč. Probíhá pravidelně v úterý večer. Cílem tohoto kurzu je cítit radost z vlastního těla a ještě se u toho naučit mluvit anglicky. Jde zejména o relaxaci a uvolnění. Kurz je otevřen všem zájemcům, ale má omezen počet účastníků.⁶⁷

2.6.2.5 Jednorázové akce

Vedle pravidelných programů pro rodiče a děti, samotné děti či samotné dospělé, pořádá Čtyřlístek jednorázové akce. Tyto akce se vztahují k různým obdobím roku nebo života lidí. Může jít např. o Mikulášskou besídku, Vánoční dílny nebo Velikonoční dílny. Dále se pořádají také různé exkurze, semináře a přednášky či prázdninová školička a dílny pro dospělé.⁶⁸

Jednorázové akce jsou na internetových stránkách uvedeny pouze v případě, že se nějaké konají. Poslední akce, která se ve Čtyřlístku konala, byl dětský Karneval. Karneval se konal dvakrát. Jeden byl určen starším dětem ve Čtyřlístku a jeden v Rodinném centru Mýtinka.

Od vzniku Čtyřlístku v roce 1998 až do roku 2004 se všechny akce odehrávají v prostorách Čtyřlístku nebo v okolí Olomouce. Až v roce 2004 Čtyřlístek zorganizoval pětidenní pobyt mimo Olomouc určený pro rodiče a děti ve věku od 2 do 7 let. Byl tématicky zaměřen s názvem Putování Boba a Bobka.⁶⁹ Účast na pobytu byla vysoká. Podle vnitřních záznamů Čtyřlístku se ho zúčastnilo 23 rodičů, 20 dětí do 3 let věku a 16 dětí nad 3 roky.⁷⁰

2.7 Swot analýza

Abychom byli schopní zjistit, jaké jsou potřeby a případné nedostatky Čtyřlístku, museli jsme vytvořit Swot analýzu aktuálního stavu organizace. Analýza nám v bodech poskytne jasný a přehledný stav. S uvedenými body pak budeme dále pracovat, zejména při vytváření inovativního návrhu na rozvoj Čtyřlístku. Na závěr druhé části projektu uvedeme v Tabulce č. 1 s názvem Swot analýza Studia Čtyřlístek, výše zmiňovanou analýzu.

---

⁶⁷ Srov. BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/body-mind-and-spirit/>.

⁶⁸ Srov. *Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2008.

⁶⁹ Srov. *Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2004.

⁷⁰ *Vnitřní záznamy Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2004.

Tabulka č. 1: Swot analýza Studia Čtyřlístek

Vize Studia Čtyřlístek	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Udržet si Rodinné centrum Mýtinka. 2. Najít výhodnější prostory. 3. Zvládnutí všech kontrol a inspekcí. 4. Naplánování pobytových akcí. 5. Ziskávání dalších klientů. 	
Silné stránky	Slabé stránky
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaškolení pracovníci. 2. Možnost dalšího vzdělávání. 3. Kvalitní vedení a zázemí. 4. Široká nabídka pravidelných služeb. 5. Zaměření se na různou věkovou skupinu. 6. Mnoholetá tradice a stabilita. 7. Alternativní přístupy ke klientům. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatek financí a nestabilita. 2. Malé prostory. 3. Možnost syndromu vyhoření. 4. Zastaralá výpočetní technika. 5. Absence pobytových akcí.
Příležitosti	Hrozby
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nové prostory. 2. Lepší propagace činností – ankety pro nečleny, inzeráty na internetu a v tisku. 3. Dobrá lokalita a dostupnost. 4. Kvalitní spolupráce s dalšími organizacemi. 5. Podpora městem Olomouc. 6. Nové vzdělávací kurzy pro zaměstnance. 7. Nabídky nových služeb – nové kroužky, pobyty. 8. Den otevřených dveří. 9. Udržení si pobočky. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurence. 2. Stále silnější nutnost samofinancování. 3. Zánik Rodinného centra Mýtinka 4. Ztráta prostorů. 5. Rozpad kvalitního proškoleného týmu.

Komentář ke Swot analýze:

Swot analýza Čtyřlístku vyplývá z aktuálních informací, které jsme získali v průběhu spolupráce. Silné stránky Čtyřlístku stojí zejména na dostatečně zaškolených pracovnících v rámci alternativních přístupů, které uplatňují v práci s klienty. Velmi důležitá je také možnost dalšího vzdělávání, které přispěje ke zkvalitnění poskytovaných služeb. Další velmi dobrou silnou stránkou již více než desetiletá historie spolu se stabilním a přístupným vedením. Důležitá je také možnost dostatečné komunikace mezi pracovníky. Nejdůležitější věcí, kterou lze považovat za pilíř

organizace, je široká nabídka služeb, která je vhodná jak pro malé děti, tak pro jejich rodiče. Jednotlivé aktivity jsou dle potřeb klientů obměňovány. Přednášky a konkrétní činnosti vycházejí vstříc požadavkům klientů.

Za slabé stránky organizace je nutné v první řadě zmínit možnost nedostatku financí na provoz. Jde zejména o to, že Čtyřlístek funguje výhradně z dotací poskytnutých z ministerstev. Dále je problém v nedostatečném prostoru, který se s ohledem na rozvoj Čtyřlístku stává nevyhovujícím a nedává dostatečný prostor k plnému uspokojení potřeb klientů. Další slabou stránkou organizace mohou být chybějící supervize, které si Čtyřlístek nemůže pravidelně dopřávat. S tímto nedostatkem se pojí zejména riziko syndromu vyhoření u zaměstnanců. V neposlední řadě je nutné se zmínit o absenci pobytových akcí, které by Čtyřlístek organizoval. Jednorázové akce, které jsou součástí činnosti, se všechny odehrávají v okolí Olomouce.

Příležitostí pro Čtyřlístek je nepřeborné množství. Je zde o možnost získání nových prostor, do kterých by se mohly přesunout některé aktivity. Dále je nutná kvalitní propagace, která by se neomezovala pouze na vlastní internetové stránky a letáčky vyvěšené před vchodem do organizace. Dobré by bylo i uspořádání dnu otevřených dveří. Velmi výhodná je dobrá dostupnost a kvalitní spolupráce s ostatními organizacemi, např. ZŠ Horka na Moravě, či ZŠ Demlova. Úspěšná je podpora města, zejména v symbolickém nájmu využívaných prostor. Velkou výhodou bude další zdokonalování a zaškolování stávajících pracovníků. V rámci této oblasti je nutná neustálá vzdělávací činnost a nové poznatky v práci s dětmi. V neposlední řadě jsou mezi příležitostmi zařazeny zcela nové nabídky služby, kroužků či pobytových akcí.

Mezi hrozby řadíme konkurenční prostředí ve městě. Mohou vznikat nová zařízení, která se budou orientovat na stejnou cílovou skupinu jako Čtyřlístek. Další hrozbou se může stát obava ze ztráty pronájmu. Zánik Mýtinky sem můžeme také zařadit, jelikož hrozí ztráta potenciálních nových klientů. Velmi nestabilní se může stát dosud fungující proškolený tým pracovníků. Nejsilnější a nejaktuálnější hrozbou je ztráta či snížení finančních dotací. Tato nepříjemnost každoročně hrozící Čtyřlístku vede k nutnosti přemýšlet o možnostech samofinancování a tvorby rezerv z vlastní činnosti.

Po zhotovení analýzy jsme se rozhodli, ve třetí části navrhnou pětidenní pobyt rodičů s dětmi, čímž pomůžeme, v odstranění jedné ze slabých stránek organizace. Abychom zjistili zájem o tyto pobytové akce, provedli jsme průzkum zájmu o tento typ akcí mezi klienty Čtyřlístku.

2.8 Průzkum zájmu klientů o pobytové programy

V rámci zjišťování informací a představ ohledně nových služeb, které by Čtyřlístek mohl nabízet, byl proveden v měsících leden a únor 2010 průzkum s klienty Čtyřlístku. V tomto průzkumu nechceme zjištěné informace generalizovat, jde nám pouze o zjištění zájmu a představ stávajících klientů Čtyřlístku, kteří by se nové služby zúčastnili.

2.8.1 Charakteristika vzorku respondentů a použitá metoda

Do tohoto průzkumu byli zahrnuti klienti Čtyřlístku účelově. Vybrali se ti, kteří pravidelně docházeli do kroužků a kteří měli děti ve věku od 0 do 6 let. Tito respondenti byli vyzváni k vyplnění předem připraveného dotazníku⁷¹. Ten dostávali přímo od pracovníků Čtyřlístku. Někteří respondenti dotazník vyplnili ihned, jiní si ho odnesli domů. Během průzkumu se rozdalo 45 kusů dotazníků. Návratnost dotazníků byla zhruba 50%.

Cílem dotazování bylo dotazníkovou metodou zjistit, zda uživatelé služeb Čtyřlístku mají zájem o pětidenní pobyt rodičů a dětí v přírodě. V případě jejich zájmu nám měl dotazník odhalit další cíle průzkumu týkající se místa pobytu a způsobu dopravy. Cíle průzkumu jsme tedy stanovili takto:

1. Mají respondenti zájem o pětidenní pobyt v přírodě?
2. Jaké místo pro pobyt by si respondenti nejraději zvolili?
3. Jakou dopravu na místo pobytu by si nejraději respondenti zvolili?
4. Mají nějaký konkrétní požadavek na způsob trávení volného času?

Na základě těchto cílů jsme stanovili potřebné otázky v dotazníku. Těch je celkem sedm. Šest z nich, zjišťující zájem o pobyt, místo pobytu a způsob dopravy, jsou uzavřené. Respondent si musí vybrat z uvedených možností a vybranou zvolit. Poslední položka směřující ke zjištění konkrétních aktivit uskutečněných v rámci pobytu má polouzavřenou formu. Respondenti si mohou vybrat z nabízených možností či vypsát to, co chtějí. Dotazník v celém znění uvádíme v Příloze 2.

---

⁷¹ Dotazník k nahlédnutí v Příloze č. 2.

2.8.2 Výsledky jednotlivých výzkumných cílů

Dotazníků se vrátilo 26 kusů. Záporně bylo vyplněno 7. Při hledání odpovědi na výzkumný cíl zda *mají respondenti zájem o pětidenní pobyt v přírodě*, se kladně projevilo 19 respondentů. Všichni zúčastnění zvolili pobyt v ČR, 7 z nich pak i zájem o pobyt v zahraničí. Tak nízký počet zájemců, tj. 7 respondentů, je nedostačující pro navrhnutí zahraničního pobytu.

Z výzkumného cíle s názvem *Jaké místo pro pobyt by si respondenti nejraději zvolili* bylo zjištěno, že 11 účastníků zvolilo za místo pobytu Vysočinu, 4 Jižní Moravu a 4 Olomoucko.

V rámci cíle, který měl zjistit, *jakou dopravu by si na místo pobytu respondenti zvolili*, převažovala doprava vlastní a to ve 13 případech. Vlaková doprava byla v dotazníku zvolena 4x, autobus 2x a kombinace vlaku a autobusu jednou.

Při zjišťování, zda *mají respondenti konkrétní požadavek na trávení volného času*, byly nejčastěji vypisovány cvičení pro rodiče a děti, např. tanec a jóga. Dále se zde objevil požadavek tábora, koupání a masáží. Zájem byl také o přednášky pro dospělé.

Vzhledem k tomu, že je předběžně zjištěno 19 zájemců o pobyt v ČR a celková kapacita pobytu bude 15 dospělých s dětmi, je možné pobyt v další části projektu navrhnout.

2.9 Závěr provedené analýzy

Výše provedenou analýzou v této části projektu jsme přiblížili aktuální stav Čtyřlístku. Věnovali jsme se jednotlivým oblastem zajišťujícím chod zařízení a v každé části jsme se zaměřili např. na materiální zázemí, prostory či na problematiku získávání finančních prostředků potřebných pro činnost Čtyřlístku. Věnovali jsme se také samotným pracovníkům a popsali jsme vybrané pravidelné činnosti. Z analýzy vyplynulo, že Čtyřlístek jako volnočasová organizace se nejčastěji potýká s finančními problémy, nedostatečnými prostory a dále také s obavami o ztrátu klientely.

Ve Swot analýze jsme poté heslovitě uvedli silné a slabé stránky organizace spolu s možnými příležitostmi a hrozbami. Jednou ze slabých stránek Swot analýzy je absence pobytových programů. Dalším velmi obávaným problémem je úbytek klientely, bez které by činnost Čtyřlístku nebyla udržitelná ani s dostatkem finančních prostředků.

Z uskutečněného dotazníkového průzkumu nám vyplynulo, že sami stávající klienti Čtyřlístku mají o pobyt v přírodě zájem. Konkrétně jde o zájem 19 respondentů

z celkových 26. vzhledem k tomu, že účast na pobytu v přírodě bude omezená, tento počet zájemců je pro navržení pobytu dostačující.

Naším projektem tedy chceme přispět k odstranění jedné ze slabých stránek organizace, jelikož pobytové programy pro rodiče s dětmi začleníme do nabízených služeb Čtyřlístku. Tímto krokem bychom mohli oslabit konkurenci a přispět tak ke snížení hrozby ztráty klientely. Čtyřlístek pobyt v přírodě nabídne klientům novou dostupnou službu a bude moci nalákat potenciální zájemce nejen o tuto službu.

3 NÁVRH ROZŠÍŘENÍ AKTIVIT STUDIA ČTYŘLÍSTEK

Tuto část projektu budeme věnovat rozvoji současného stavu Čtyřlístku. S přihlédnutím k tomu, co nám vyplynulo ze Swot analýzy organizace a dotazníkového šetření na konci předešlé kapitoly, budeme navrhovat pětidenní pobyt v přírodě v ČR.

V jednotlivých podkapitolách projektu nejprve představíme cíl navrhovaného projektu a jeho obecnou charakteristiku. Dále přiblížíme organizační a propagační přípravy, v rámci nichž uvedeme místo či termín spolu se specifikací účastníků. V dalších podkapitolách uvedeme konkrétní cíle pobytu, personální zajištění či financování pobytu. V této části projektu dále uvedeme potřebný materiál a konkrétní program rozpracovaný na jednotlivé dny.

3.1 Cíl navrhovaného projektu

Pravidelná činnost Čtyřlístku nabízející široké spektrum volnočasových aktivit pro všechny věkové skupiny je podle výsledků z již zmiňované analýzy dostačující a plně reaguje na potřeby svých klientů. Proto jsme se na základě výsledků z dotazníkového šetření/ průzkumu, uvedených v předešlé kapitole, rozhodli navrhnout několikadenní pobyt v přírodě. Cílem projektu tedy bude navrhnout společný pobyt pro rodiče a jejich děti, který ve Čtyřlístku proběhl pouze jednou, a to v roce 2004. Námi připravovaný projekt ponese název „Vítejte v Lese“ a bude se v něm odrážet současné zaměření Čtyřlístku využívající ve své práci s dětmi Montessori Metodu.

3.2 Návrh pobytu „Vítejte v Lese“

Námi navrhovaný pobyt bude specifický v tom, že účastníky budou děti spolu s rodiči. Vzhledem k tomu, že Čtyřlístek pracuje v rámci pedagogiky Marie Montessori, zaměříme pobyt tematicky na les, tak aby odpovídal filozofii přístupu. Od tohoto zaměření se budou odvíjet téměř veškeré aktivity v rámci programu. Nejprve ale musíme přiblížit obecnou charakteristiku pobytu a přípravy k realizaci.

3.2.1 Propagace a organizační přípravy

Pro informování všech klientů Studia Čtyřlístek a Rodinného centra Mýtinka se vytvoří informační leták⁷², ten bude viditelně vyvěšen na určeném místě. Leták bude

---

⁷² Informační leták k nahlédnutí v Příloze č. 3.

obsahovat kontaktní osobu spolu s termínem, místem a cenou pobytu. Všechny vedoucí programů budou rodiče ústně informovat v programech.

Přihlášky⁷³ k pobytu budou rozdávány v kanceláři. Uzávěrka přihlášek a složení zálohy na pobyt proběhne na konci února roku 2011. Přihlášky k pobytu se budou zpracovávat a uchovávat. Vytvoří se kompletní seznam⁷⁴ s přihlášenými účastníky. V seznamu bude také datum složení zálohy za pobyt. Údaje se budou pravidelně doplňovat a také se tam zaznamenají případní náhradníci.

3.2.1.1 Místo pobytu

Místem pobytu účastníků bude Penzion na Vysočině v obci Hartmanice. Kraj Vysočina byl vybrán s ohledem na výsledky z dotazníků uvedené v části 2.8.2 Výsledky jednotlivých výzkumných cílů. Vzhledem k tomu, že většina rodičů volila způsob cesty vlastní dopravu, je toto místo ideální i svou relativní blízkostí od Olomouce. Cesta do Hartmanic trvá něco přes jednu hodinu. Dalším důvodem pro zvolení tohoto penzionu byla dostatečná kapacita ubytování a zázemí.

Penzion na Vysočině byl vybrán také díky orientaci na ubytování nejmladších hostů. V okolí penzionu je krásná příroda a klidné prostředí. V areálu penzionu je možné využít sportovní hřiště a venkovními bazény. Nabízí se také posezením s prostorem pro přírodní ohniště. Nedílnou součástí penzionu je krytý bazén se slanou vodou vhodný pro plavání dětí. Uvnitř penzionu jsou k dispozici dvě částečně vybavené herny pro děti. Přímo v penzionu se mohou objednat masáže, což je příjemné pro dospělé účastníky pobytu.⁷⁵

3.2.1.2 Termín pobytu

Vzhledem k tomu, že nutnost rezervace penzionu je alespoň jeden rok dopředu, stanovili jsme termín pobytu na 6. až 10. června 2011. Termín je stanoven na začátek června s ohledem na zkušenosti z roku 2004.⁷⁶

---

⁷³ Přihláška k pobytu dostupná v Příloze č. 4.

⁷⁴ Seznam pro zpracování přihlášek k nahlédnutí v Příloze č. 5.

⁷⁵ Srov. *Penzion na Vysočině* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-02]. Dostupné z: <http://www.navysocine.penzion.com/?cap=3397>.

⁷⁶ Z rozhovorů s J. Bezděkovou, Studio Čtyřlístek, U kovářny 2, 11. 1. 2010 vyplynulo, že rodiče na konci června již odjíždí na dovolené nebo spěchaly za školními dětmi, dostávajícími vysvědčení.

3.2.1.3 Cílová skupina a počet účastníků

Cílovou skupinou plánovaného pobytu jsou rodiče a jejich děti. Věk dětí je omezen na předškolní, tudíž 0 až 6 let. Děti budou podle věku rozděleny do družstev a bude pro ně uskutečněn program přizpůsobený jejich věku s případným zapojením jejich rodičů.

Počet účastníků bude omezen na 15 dospělých s jejich dětmi, vzhledem ke zkušenostem z roku 2004, kdy celkový počet účastníků se blížil k počtu 60⁷⁷.

3.2.2 Cíle pobytu

V rámci navrhovaného pobytu jsme si stanovili několik širších cílů, které chceme během realizace pobytu naplnit.

Jde především o cíle zaměřené na prevenci před sociální izolací maminek na mateřské dovolené a rodičů na rodičovské dovolené, také o aktivní využití volného času s podporou vztahů mezi rodičem a dítětem. Mezi další sociální cíle pobytu můžeme zařadit získávání nových zkušeností, dále uvědomění si vlastních prožitků a budování si důvěry v sebe sama. U dětí jsou cíle pobytu orientovány zejména na podporu přirozeného vývoje dítěte a na rozvoj jednotlivých schopností a dovedností u každého dítěte. V neposlední řadě musíme zmínit cíle, které povedou ke vzájemnému respektu účastníků mezi sebou a k dodržování pravidel v rámci skupiny.

3.2.3 Personální zajištění

Celý průběh navrhovaného pobytu v přírodě budou zajišťovat 3 pracovníci Čtyřlístku a dobrovolník z řad maminek či studentů. Všichni pracovníci se budou účastnit ranních elips. Jeden pracovník bude mít na starosti vedení aktivit pro nejmenší děti ve věku od 0 do zhruba 2,5 let (podle schopností dětí) a povede ranní elipsy. Další pracovník bude pověřen vyřizováním stížností a bude mít na starosti organizaci. Také se bude starat o aktivity v krytém bazénu. Zbývající dva pracovníci si rozdělí výtvarné a pohybové činnosti pro děti i pro dospělé. Dohromady tyto tři pracovníci zajistí společnou činnost nad tématem pobytu starším dětem ve věku zhruba od 2,5 let (podle individuálních schopností dětí).

Pracovníci Čtyřlístku budou v penzionu v den příjezdu od 9hod, aby zajistili vše potřebné a přivezli veškeré pomůcky.

---

⁷⁷ Srov. *Vnitřní záznamy Občanského sdružení Studio Čtyřlístek*. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2004: 23 dospělých, 20 dětí do 3 let a 16 dětí na 3 roky.

3.2.4 Financování pobytu

Financování pobytu „Vítejte v lese“ je zajištěno přímo od zájemců. Vzhledem k tomu, že každá rodina má různý počet členů, kteří by se pobytu zúčastnili, stanoví se cena vždy za jeden den jednotlivě za dítě i za dospělého. Podle propočtů vychází námi navrhovaný pobyt pro jednoho dospělého na jeden den s plnou penzí na 620 Kč. Cena za jeden den s plnou penzí pro dítě od 3 do 12 let vychází na 460 Kč. Dítě do 3 let má pobyt bez nároku na jídlo a ubytování zdarma. V případě zájmu lze jídlo objednat samostatně a navíc je v penzionu možnost zapůjčení dětské postýlky v ceně 60 Kč za noc.

Ubytování a strava pracovníků a dobrovolníka Čtyřlístku bude hrazena z rezerv organizace. Celková cena vychází na 9 920 Kč. Program, který bude na pobytu, se hradí samostatně. Jde o částku stanovenou za celý pobyt. Program pro dítě (pro dítě zhruba od 2,5 let) vychází na 350 Kč a program pro dospělé na 200 Kč. Částka vybraná z programů bude náležet Čtyřlístku. Z této částky se zaplatí odměny pracovníkům zajišťujících pobyt.

Dále bude Čtyřlístek žádat o dotace ve výši 5 000 Kč od Magistrátu města Olomouc na výtvarné a jiné potřeby nutné v rámci tohoto pobytu a také na odměny, které děti dostanou za splnění různých úkolů. Součástí těchto dotací budou také peníze na zaplacení herní místnosti. Pokud nebude Čtyřlístek úspěšný u Magistrátu města Olomouce, bude o příspěvek na tyto náklady žádat Olomoucký kraj z jejich neinvestičních příspěvků, které poskytují až do částky 25 000 korun.

3.2.5 Potřebný materiál

Materiál potřebný pro uskutečnění elipsy z části vezmou pracovníci s sebou a z části jej lze nasbírat až na místě pobytu. Z věcí, které je nutné vzít s sebou, můžeme vyjmenovat např. pracovní listy na jednotlivé dny, zvoneček, obrázky různých stromů, dále plyšové a plastové hračky a zvířata. Nelze zapomenout na různá semínka stromů, misky, také na papírové slunce a mraky. Dále je nutné vzít plastovou láhev, prázdnou konzervu a igelitovou plachtu či pytlíky.

Další věci, které budeme při práci s dětmi potřebovat, jsou overbally, padák, kruhy, dětské knihy, dále výtvarnické potřeby a omalovánky. Jde o kartóny, nůžky, lepidla, štětce, kuličky a kartáčky pak také tužky a barvy. Tyto výtvarné věci spolu se svačinami a odměnami je potřebné vzít ve větším množství, než bude počet dětí.

3.2.6 Program pobytu

Program našeho navrhovaného pobytu využívá nabídky areálu Penzionu na Vysočině. Dále program reaguje na potřeby a schopnosti dětí a na jejich věkový rozdíl. Budeme se snažit program pobytu zorganizovat tak, aby se zapojili všichni účastníci a aby docházelo k aktivnímu využití volného času a k příjemnému prožitku. V programu se budou střídat pohybové a relaxační činnosti s rozvojovými a vzdělávacími činnostmi pro děti i pro rodiče. Metody Montessori přístupu budou patrné ve většině činností. Musíme mít neustále na paměti, že každé dítě pracuje vlastním tempem.

Program bude rozdělen do jednotlivých dnů. U každého dne budou rozepsány činnosti a různé hry spolu s nutným odpočinkem. Při popisu průběhu dne uvedeme nejdříve orientační časový harmonogram a poté rozvedeme naplánovanou činnost. Celý program, až na vycházky po lese, lze uskutečnit jak venku, tak v hrací místnosti, která nám bude celodenně k dispozici.

3.2.6.1 Pondělí

09:00 – 11:00	Příjezd rodičů a dětí spolu s průběžným ubytováním
11:00 – 12:00	Vzájemné seznamování se
12:00 – 13:00	Oběd
13:00 – 14:30	Odpolední klid, odpočinek, volná zábava, hra
14:30 – 16:00	Elipsa
16:00 – 16:30	Tematická hra pro děti
17:00 – 18:00	Starší děti pracovní listy
	Program pro rodiče cvičení na overballech s hlídáním dětí
18:00	Večeře, volná zábava, masáže

Jako první čeká rodiče a jejich děti cesta z Olomouce do obce Hartmanice na Vysočině. Doba příjezdu rodičů bude v rozmezí od 9:00hod. až do 11:00hod. Rodiče se po příjezdu nahlásí pracovníkům (dále tetám) a ubytují se. V průběhu ubytování dojde ke vzájemnému seznámení. Od 12:00hod. bude pro účastníky pobytu přichystán oběd. Vzhledem k tomu, že je nutné přizpůsobit pobyt všem věkovým kategoriím, následuje po obědě odpolední klid. Děti zvyklé po obědě odpočívat, mají prostor k odpočinku. Děti, které odpočívat nechtějí, mohou pod dohledem využít hrací místnosti nebo venkovní hřiště. Dále jim budou k dispozici různé omalovánky a čisté papíry s výtvarnými potřebami.

První den pobytu bude elipsa zařazena hned po odpočinku. Elipsa neboli chůze po linii, která může být různými způsoby vyznačena na zemi, patří mezi základní pohybová cvičení. Při tomto cvičení dochází ke koncentraci pozornosti a ke koordinaci pohybů. Dále chůze po linii přispívá k udržení rovnováhy, ke zklidnění a uvolnění se. Chůze má určitá pravidla. Dítě klade špičku i patu přesně na linii a pata se pokládá těsně za špičku. Váha by měla být na vnější straně chodidla.⁷⁸

Elipsa zařazená do programu každý den bude mít stále stejnou strukturu, jen témata se budou měnit. Popíšeme tedy strukturu elipsy jen jednou. Vzhledem k tomu, že náš pobyt nese název „Vítejte v Lese“ celým našim pobytem nás bude les doprovázet.

Cílem elipsy je zejména navození klidné atmosféry a soustředění pozornosti na následující činnost. Elipsa zároveň motivuje děti k činnosti, která je v průběhu dne čeká. Dalším cílem je také získání nových poznatků a informací. Všechny tyto informace zpracovat a dokázat použít. Elipsa také přispívá k respektu ostatních a k dodržování pravidel. Příprava bude probíhat tak, že se v lese či v okolí penzionu nasbírají různé předměty patřící do lesa. Doprostřed nakreslené elipsy se vloží nasbírané předměty. Může jít o šišky, listy, kameny, dále o větvičky. Dále se dovnitř vloží pracovní listy. Začátek elipsy se bude oznamovat zazvoněním na zvoneček. Účastníci elipsy jsou všechny děti ze skupiny Smrčků a ostatní, kteří mají zájem.

Práce na elipse je zahájena po upozornění zvonečku a po dostavení se dětí. Podle vzoru tet si všichni sednou na zem a ztiší se. Po chvíli se všichni zvednou a začnou po elipse chodit. Děti se tak mohou soustředit na svou činnost a zároveň uvidí, co na ně uprostřed elipsy čeká. Toto slouží také jako účinná motivace dětí a navození zvědavosti a dychtivosti po dalších činnostech. Po ukončení chůze tetou, která ten den elipsu povede, se zase všichni posadí. Jelikož jde o první elipsu první den, tetá všechny děti a rodiče přivítá. Pozdraví a představí se. V ruce již má nějaký předmět patřící k tématu. Tento předmět předá sedícímu po jejím boku a vyzve ho, aby se také představil. Za nemluvící děti se představuje rodič. Po představení následuje vzdělávací blok. Mluví se o tom, co bude následovat. Děti si spolu s tetami začnou vykládat o lese. O tom co vlastně les je, k čemu les slouží, kdo v lese žije, co v něm najdeme a podobně. Na závěr této fáze tety přítomné děti rozdělí do skupin podle věku. Věková hranice pro samostatně pracující děti je individuální, ale zhruba to budou děti tak od 2,5 let. Záleží na schopnostech a samostatnosti dětí. Každá skupina dostane své jméno podle stromu.

---

⁷⁸ Srov. ZELINKOVÁ, Olga. *Pomoz mi abych to dokázal: Pedagogika Marie Montessoriové a její metody dnes*. Praha : Portál, 1997, s. 54.

Skupinu nazývající se Jedličky budou tvořit ty nejmenší děti od 0 do zhruba 2,5 let. Děti od 2,5 do 6 let budou Smrčci. Toto rozdělení je potřebné kvůli schopnosti dětí samostatně, či s menší pomocí, pracovat na zadaném úkolu v rámci tématu.

Po rozdělení dětí do skupin dostanou starší děti instrukce k tematické hře. Cílem této aktivity bude opakování si věcí souvisejících s lesem. V průběhu elipsy jedna teta roznese a schová pytlíky s běžnými věcmi, jako jsou např. kámen, vršek z plastové láhve, papírek, šiška, ozdoba. Starší děti tak mají za úkol samy najít jeden pytlíček a vrátit se s ním na elipsu. Až jsou všechny děti zpět, mohou se do pytlíčků podívat. Jeden po druhém ukáže obsah pytlíčku a řekne ostatním, zda tato věc náleží lesu či nikoliv.

Další činností, která po ukončení elipsy následuje, je vyplňování pracovních listů⁷⁹ staršími dětmi. V tomto jim pomáhají tety. V pracovním listu budou mít děti za úkol vybarvovat předtištěný vzor lesu podle vlastní fantazie. Také budou mít k dispozici malé obrázky různých věcí, které si mohou vystříhnout a nalepit na pracovní list. Rodiče dětí si pak mohou nerušeně zacvičit na overballech. Toto cvičení má na starosti jedna z tet, která v organizaci vede kroužky cvičení. Ty nejmenší děti jsou pod dozorem další tety.

Po odpoledním programu následuje večere a volný program. Dětem lze na dobrou noc pustit pohádku či uspořádat hromadné čtení z knih. Rodiče po uložení dětí mohou využít nabídku masáže v penzionu nebo hodinu zdarma v krytém bazénu v ceně pobytu.

3.2.6.2 Úterý

08:00 – 09:00	Snídaně
09:00 – 10:30	Elipsa
11:00 – 12:00	Tělocvičné hry pro rodiče a děti s hudbou
12:00 – 13:00	Oběd
13:00 – 14:30	Odpolední klid, odpočinek, volná zábava
14:30 – 16:30	Procházka v lese a hra pro starší děti
14:45 – 15:45	Společné plavání rodičů a nejmenších dětí
17:00 – 18:00	Výtvarné radovánky pro děti
	Orientální tanec s hlídáním dětí
18:00	Večere
20:00	Přednáška pro rodiče a volná zábava, masáže

---

⁷⁹ Pracovní list LES na Pondělí dostupný v Příloze č. 6.

Jakmile se rodiče a děti nasnídají, upozorní je zvonek na začátek elipsy. Děti se stejně jako předešlý den nejprve posadí a uklidní se. Poté se po vzoru tet po elipse kráčí. Po přivítání nového dne se představování nahradí reflexí předešlého dne. Po elipse si děti předávají kámen, kdo chce, řekne, co se mu minulý den líbilo a co ne.

V úterý budou uprostřed elipsy položeny obrázky různých druhů stromů. Zejména jde o rozdíl mezi listnatými a jehličnatými stromy. Dále se dovnitř vloží kousky kůry, listy či malé větvičky. Nesmíme zapomenout na pracovní list⁸⁰, který bude tentokrát pouze jeden velký. Po dokončení reflexe z předešlého dne se podle zájmu začnou děti spolu s tetami bavit o tom, co leží uprostřed elipsy. Mluvit se bude o různých částech stromu. Také třeba o tom, jaké může mít strom listy, zda je celý rok krásně zelený či nikoli. Děti jsou při těchto rozhovorech podporovány, jak svými rodiči, tak tetami. Teta poté plynule naváže na praktickou část. Vyzve děti, aby po jednom chodily dovnitř a vybraly si jednu část stromu, kterou znají. Tu část stromu, kterou si vyberou, mohou přiložit na pracovní list, kam patří. Ve chvíli, kdy už se všechny děti vystřídaly, jedna z tet elipsu ukončí. Následuje další činnost.

Tělocvičné hrátky pro rodiče a děti následují chvíli po elipse. Tyto hrátky vede jedna z tet a budou probíhat uvnitř hrací místnosti. Nejdříve přijde na řadu rozcvičení. To bude probíhat za doprovodu muziky, konkrétně za doprovodu Z. Svěráka a J. Uhlíře a písničky *Stromy*. Děti se rozcvičí podle vzoru a pokynů tety. K řádnému rozcvičení byla předem vymyšlena jednoduchá básnička „O malém stromečku“⁸¹. Při říkání této básničky se zároveň cvičí. Jako další říkadla a básničky k pohybu malých dětí lze využít tuto básničku: „Poběžíme do pohádky, neseď doma, poběž taky. V pohádce je vesele, navštívíme přátele. Poběžíme na kopeček, zazvoníme na zvoneček.“⁸². Děti a rodiče při této činnosti běží kolem dokola samostatně a poté běží spojení za ruce. K využití beden na přeskokování si lze říkat toto říkadlo: „Hřej sluníčko, hřej. Hory, doly křej. Povyskoč si výše, na té naší střeše. Kolo udělej. Kolo udělej“⁸³. Při této aktivitě se vedoucím meze nekladou. Lze využít např. i plyšových zvířátek a spolu s nimi ukazovat dětem, jak cvičit a co dělat. Cílem těchto tělocvičných hrátek rodičů a dětí je celkový rozvoj a aktivizace dětí. Říkaný, básničky a písničky jen umocňují pozitivní naladění a chuť do cvičení. Tohoto cvičení se mohou účastnit děti tak od 1,5 roku věku.

---

⁸⁰ Pracovní list *STROM* na Úterý dostupný v Příloze č. 7.

⁸¹ Rozcvička „O malém stromečku“ k nahlédnutí v Příloze č. 8.

⁸² *Vnitřní materiály Pro rodiče a děti*. Občanského sdružení Studio Čtyřlístek. Olomouc : Studio Čtyřlístek.

⁸³ Tamtéž.

Hned po tělocvičných hrátkách bude následovat oběd. Po obědě, tak jak jsou některé děti zvyklé, přijde odpočinek a volná zábava.

Jakmile si děti odpočinou, budou mít na programu procházku po lese. V lese dostanou děti za úkol vnímat jeho krásy. Všimát si různých druhů stromů, které v lese rostou a pozorovat vše co v lese uvidí. Pomůže jim to při výtvarných činnostech v odpoledním programu. Hned jak děti dorazí do lesa na vhodné místo, tety jim sdělí pravidla následující hry. Cílem této hry je procvičení si bystrosti a vnímavosti. Půjde také o rychlost a o fantazii dětí. Děti se podle počtu rozdělí na menší skupinky, po třech. Ideální je vytvořit tři skupinky dětí. Děti si za pomoci tet někde v prostoru na zemi vytvoří čtverec, který si označí tak, aby ho hned poznaly. Může to být např. kapesníkem. Děti se po odstartování hry rozeběhnou okolo tet a v předem určeném čase hledají různé věci, které patří do lesa. Mohou to být různé kytky, větvičky a kameny. Od každého druhu musí mít pouze jeden kus. Všechny děti za snahu dostanou připravenou dobrotu a pití. Po ukončení hry se budou vracet zpět. Cestou si nasbírají kousek lesa, např. větvičky, šišky a listy, potřebné pro další aktivní činnost. Při procházce lesem si děti spolu s tetami vykládají o stromech.

O odpolední aktivity nejmenších dětí a rodičů se postará teta, která povede kroužek plavání v krytém bazénu se slanou vodou. Tento kroužek bude trvat zhruba půl hodiny.

Po návratu starších dětí z lesa se všichni nasvačí a odpočinou. Bude pro ně nachystána další zajímavá aktivita. Této aktivity se mohou účastnit i děti ze skupiny Jedliček. Půjde o výtvarné dílny, kde si děti budou vyrábět vlastní les. Cílem činnosti bude seznámit děti s různým přírodním materiálem. Důležitou roli zde bude hrát dětská fantazie. Děti budou mít za úkol vytvořit si vlastní les s pomocí toho, co si samy nasbíraly. Mohou si na svůj papír kreslit či nalepovat různé věci. Veškerý potřebný materiál k výtvarné činnosti, budou mít pracovníci Čtyřlístku sebou a bude dětem k dispozici. Při této činnosti bude třeba zejména kartónového papíru, lepidla a barev.⁸⁴

V průběhu výtvarných činností dětí bude pro rodiče připraven orientální tanec, který povede lektor pozvaný na pobyt. Po ukončení těchto aktivit následuje večere a příprava na spánek dětí. Rodiče si mohou po usnutí svých ratolestí přijít poslechnout přednášku o vlivu jmen na dítě. Tuto přednášku povede jedna z maminek pobytu, která se zúčastní a předem se s ní pracovnice domluví.

---

⁸⁴ Srov. VONDROVÁ, Petra. *Výtvarné hrátky pro nejmenší*. Praha : Grada, 2005, s. 82-83.

3.2.6.3 Středa

08:00 – 09:00	Snídaně
09:00 – 10:30	Elipsa
11:00 – 12:00	Tělocvičné hry rodičů a dětí
12:00 – 13:00	Oběd
13:00 – 14:30	Odpolední klid, odpočinek, volná zábava
14:30 – 15:30	Vycházka do lesa – pozorování
16:00 – 16:45	Jóga pro rodiče s hlídáním dětí Plavání starších dětí v krytém bazénu
17:00 – 17:30	Vyjádření lesa pohybem Bubnování nejmladších dětí na djembe ⁸⁵
18:00	Večeře a volná zábava, pohádka pro děti, masáže

Hned po společné snídani se ozve zvuk upozorňující na začátek elipsy. Elipsa bude mít stále stejnou strukturu. Jakmile se všichni zúčastnění po chůzi usadí a uklidní, přijde na řadu přivítání se a pozdravení nového dne. Pak bude následovat reflexe předešlého dne. Již při chůzi po elipse si děti i rodiče mohly prohlédnout a představit si, jaký program je čeká.

Dnes nám k práci na elipse bude hrát hudba. Hudba bude navozovat atmosféru lesa. Děti si mohou představovat, jak se les pohybuje, jak žije. Mohou si představovat vítr, který ohýbá koruny stromů, při pozorném poslechu mohou děti slyšet i zvuky, které les vydává. Uprostřed elipsy se nacházejí různá semínka, dále obrázky malých a velkých stromů, můžeme tam také nalézt listy a větvičky různých stromů či větvičky keřů. Součástí elipsy může být také miska s vodou, namalované sluníčko či mraky. Po ukončení reflexe z minulého dne následuje povídání si na dané téma. Tentokrát se bude na elipse probírat život v lese. Tety spolu s dětmi budou mluvit o tom, jak rostou stromy, jak se les pohybuje a jak se vyvíjí.

Po ukončení elipsy následují tělocvičné hry s rodiči a dětmi. Vzhledem k tomu, že budou na pobytu spíše mladší děti, bude hodina cvičení probíhat úplně stejně jako ta předešlá. Jde o to, aby si děti cvičení důkladně zažily a naučily se básničky a písničky, které se na hodině zpívají.

Po obědě a odpoledním klidu se děti spolu s rodiči a tetami vydají na prohlídku do lesa. Při procházení se v lese mají děti za úkol pozorovat vše, co je s lesem spojeno.

---

⁸⁵ Srov. *Rodinné centrum Mýtinka* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-02] Dostupné z: <http://www.mytinkaolomouc.cz/inpage/bubnovani-s-miminky/>.

Může se zdát, že u této činnosti dlouho nevydrží. Proto děti motivujeme tím, že to co v lese uvidí a to, co si zapamatují, se jim bude velmi hodit po návratu do penzionu. Pokud je procházka spojena s možností stromy si osahat či obejmout, stává se pro ně zajímavější. Děti jsou přímo vyzvány k tomu, aby si na strom sáhly. Aby pozorovaly, jak padají listy, jak různé jsou jednotlivé stromy, jak se chovají ve větru. Cílem této procházky je zejména získat co nejvíce zkušeností s lesní krajinou. Možnost nerušeně pozorovat les a stromy v něm přináší pocit uklidnění a pozitivní naladění. Děti jako pozornost dostanou oplátek a nápoj.

Aby měly možnost vstřebat zážitky a informace získané při procházce po lese, následuje po návratu zcela jiná a dobrovolná činnost. Pro rodiče je připraveno cvičení jógy s hlídáním jejich nejmladších dětí. Jógu předcvičuje jedna z tet. Další tety se starají o nejmladší děti a také o ty ostatní děti. Ty pod dozorem plavou a dovádějí v krytém bazénu.

Po ukončení těchto aktivit se starší děti nachystávají na činnost, která jim byla slíbena již v lese. Do této činnosti se mohou zapojit i maminky a mladšími dětmi. Tak jak uvádí Machková, tety děti poprosí, aby zavzpomínaly na dopolední procházku po lese a na vše co na tomto pobytu vlastně zažily. Ty děti, které chtějí, mohou zavřít oči. Jakmile si děti vzpomenou, vyzvou je tety, aby to, co viděli, projevíly svým vlastním tělem. Aby si vzpomněly, jak se stromy kymácely ve větru, jak se natahovaly za sluníčkem. Na to co v lese dělaly keře. Po chvíli improvizace teta převede hovor na nebe. Vyzve děti ke vzpomínkám, zda svítilo sluníčko, či byly vidět mraky. Jestli v lese viděly nějaké zvířátko. Pokud ano, vyzve děti, ať to zvířátko zkusí předvést. Teta stále podporuje a podněcuje dětskou fantazii. Po ukončení této pohybové aktivity se děti uloží na zem.⁸⁶

Lehnou si na předem připravené podložky. Teta je vyzve, aby zavřely oči a soustředily se na to, co se jim v lese nejvíce líbilo. Když začnou být děti neposedné, mohou se posadit. Teta bude v ruce držet kamínek a poví dětem, co se jí v lese nejvíce líbilo a jak se cítila. Poté předá kamínek nějakému dítěti a vyzve ho, aby udělal to samé, pokud bude chtít. Hlavním cílem této činnosti je zejména pokus o vyjádření pocitů pohybem těla, které v nás vyvolala vzpomínka na les. Velmi důležitým prvkem v této aktivitě je rozvoj fantazie a představivosti.

---

⁸⁶ Srov. MACHKOVÁ, Eva a kol. *Malý průvodce dramatickou výchovou v mateřské škole*. Praha : Artama, 1992, s. 6.

V průběhu této aktivity se mohou maminky s nejmladšími dětmi a s dětmi, které výše popsaná činnost nebaví, zúčastnit společného bubnování na djembe bubny. Tuto aktivitu vede jedna z přítomných maminek, předem domluvená.

Večer následuje večeře a volná zábava. Maminky mohou využít nabízených masáží v penzionu. Také mohou využít plavání v krytém bazénu. Pro děti je připravena pohádka na DVD přehrávači. Pro zájemce se bude hromadně číst na dobrou noc z knížky.

3.2.6.4 Čtvrtek

08:00 – 09:00	Snídaně
09:00 – 10:30	Elipsa
11:00 – 12:00	Tělocvičné hry rodičů a dětí
12:00 – 13:00	Oběd
13:00 – 14:30	Odpolední klid, odpočinek, volná zábava
14:30 – 16:00	Vycházka do lesa – co do lesa patří a co ne
15:00 – 16:00	Montessori pro miminka
16:00 – 16:45	Závěrečný rej masek s lesní tematikou
	Volná činnost – např. plavání rodičů s dětmi
17:30	Večeře
18:30	Táborák, hry, zpívání písniček za doprovodu kytary

Začneme tentokrát elipsou, jejímž tématem po reflexi předešlého dne bude ochrana lesa a naše chování v něm. Uprostřed elipsy se nacházejí pracovní listy⁸⁷ pro starší děti, spolu s obrázky různých věcí. Dále zde můžeme najít zmačkaný papírek, plastové láhev, sklo, obal od čokolády a prázdné konzervy. Spolu s těmito věcmi jsou uvnitř elipsy i věci, které do lesa patří. Průběh elipsy je podobný, jako v předcházejících dnech. Proběhne výukový blok, ve kterém se mluví o tom, co do lesa patří a co nepatří. Dále se diskutuje o tom, jak se máme správně v lese chovat.

Po dopoledních a posledních tělocvičných hrátkách, obědě a odpoledním klidu následuje tematická vycházka do lesa. Při této činnosti jedna teta půjde napřed a po cestičce v lese rozhází věci, které do lesa nepatří. Jsou to věci, které děti znají z ranní elipsy. Druhá teta, která vede děti, jim oznámí, co se v lese stalo. Pová jim, jak les strašně trpí, protože se u něho na cestičce objevily věci, které mu škodí a které nemá

---

⁸⁷ Pracovní list PATŘÍ - NEPATŘÍ na Čtvrtek v k nahlédnutí v Příloze č 9.

rád. Protože jdeme do lesa, zeptá se teta dětí, zda lesu pomůžeme. Děti spolu s tetami pak nadšeně sbírají předem připravené věci do igelitových pytlíků. Po ukončení této práce si děti odpočinou někde na paloučku. Tety jim rozdají pracovní listy a lepidla spolu s několika obrázky věcí patřících a nepatřících do lesa. Děti poté podle svého vědomí nalepují jednotlivé obrázky tam, kam si myslí, že patří. Když mají činnost hotovou, tety jim pracovní listy zkontrolují. Děti dostanou za snahu malou sladkost a něco na pití. Cestou zpět z lesa si mohou děti, které se chtějí zúčastnit výtvarných činností, nasbírat několik různých listů z listnatého stromu.

Rodiče s nejmladšími dětmi se ve volné chvíli mohou zapojit do Montessori cvičení pro nejmenší, které vede jedna z tet mající doma také malé dítě. Jde o hodinové cvičení maminek a dětí, které má danou strukturu⁸⁸, ale je přizpůsobeno počtu a věku dětí zúčastněných se pobytu.

Po návratu z lesa a po cvičení rodičů s dětmi mohou zájemci navštívit výtvarné radovánky. Tentokrát se bude pracovat s barvami. Cílem této činnosti je naučit se práci s barvami a seznámit se s netypickými výtvarnými nástroji kolíčkem a kartáčkem. Před začátkem práce si připravíme nasbírané listy. Listy si rozložíme na trávu. Stačí, aby mělo každé dítě dva listy. Tety dětem v průběhu rozkládání listů dají k dispozici barvy, nůžky, tužku, kolíček (podle počtu listů a kartónů), kartáček a štětec s vodou. Nesmíme zapomenout na kartony o velikosti alespoň A4. Počet kartónů se rovná počtu listů. Děti si pro potřebné věci samy chodí. Děti, které zvládnou samy na kartón obkreslit tvar jednoho listu, necháme. List si poté vystříhnou. U malých dětí pomohou tety. Po přípravě kartónových listů necháme působit dětskou fantazii. Vyzveme je, ať si kartóny namalují barvami. Při malbě je podporujeme k používání jak štětce, tak kartáčku. Namalované listy necháme zaschnout a pustíme se do malování kolíčků. Na konce kartónových listů připevníme kolíčky jako stopky. Svoje vyrobené listy položíme na trávu a můžeme je porovnat s originály.⁸⁹

Ve volné chvíli, která vznikne před večerí, mohou děti s rodiči využít krytého bazénu nebo hrací herny. Mimo to tety připraví karneval pro děti s lesní tematikou. Účast bude dobrovolná. Poté následuje večere a po večerí dlouho očekávaný táborák.

Při táborovém ohni mohou rodiče s tetami rozebírat prožitý pobyt. Rodiče s nejmladšími dětmi mohou využít různých říkanek a písniček k zabavení svých

---

⁸⁸ Srov. *Rodinné centrum Mýtinka* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-04] Dostupné z: <http://www.mytinkaolomouc.cz/inpage/mame-doma-mimino/>.

⁸⁹ VONDROVÁ, Petra. *Výtvarné hry pro nejmenší*. Praha : Grada, 2005. s. 106 - 107.

ratolestí. Ty nejznámější uvádí ve své knize Gebhartová: „*Vařila myšička kašičku na zeleném rendlíčku, tomu dala, tomu víc, ten plakal, ten skákal a ten maličký frrrr – do komůrečky, na homoličky – tam se napapal.*“⁹⁰ Další říkadla pro dětský rozvoj např. „*Toto je paleček, ten je jak váleček, ten trhá švestky, ten vybírá pecky a tento žaluje mamince.*“⁹¹ Se staršími dětmi si lze zahrát např. pohybovou hru Na Molekuly nebo hru Na ovečky a vlky⁹². Po uspání dětí následuje volná zábava u táborového ohně.

3.2.6.5 Pátek

08:00 – 09:00	Snídaně
09:00 – 10:30	Elipsa – s hodnocením a představami na příští pobyt
11:00 – 12:00	Volná zábava venku
12:30 – 13:30	Oběd a odjezd

Závěrečný den se již bude konat pouze rozlučková elipsa. Bude mít stejný průběh jako ty předešlé. Jen uprostřed budou všechny možné výrobky, které děti v průběhu pobytu vyrobily a také tam budou všemožné předměty týkající se lesa. Reflexe bude probíhat jak za předešlý den, tak z celého pobytu. Také rodiče poprosíme o připomínky k příštím pobytům. Po reflexi pobytu si všichni zopakují to co se na pobytu naučily a rozloučí se.

Po elipse bude následovat volno, které mohou maminky využít podle svých představ, např. ke klidnému balení věcí. Jedna teta spolu s dobrovolnicí bude dětem k dispozici. Po obědě budou všichni účastníci unavení, ale příjemně naladěni a plní nových zkušeností, odjíždět domů.

Jsme si vědomi, že navržený časový harmonogram bude pouze orientační, jelikož s malými dětmi nelze moc plánovat dopředu. Děti budou během celého pobytu motivovány k pořádku tak, jak to vyžaduje Montessori Metoda. Jedním ze základních pohybových činností je každodenní běžná práce. Děti si po sobě budou uklízet použité nástroje a hračky. Tetami budou podporované a vedené k samostatnosti a svépomoci. Pokud se někomu něco nepovede, nebude za to kritizován, ale dostane novou šanci chybu napravit. Dostane např. nový pracovní list.⁹³

⁹⁰ GEBHARTOVÁ, Vladimíra. *Říkadla a hry pro nejmenší*. Praha : Portál, 2006. s. 34.

⁹¹ Tamtéž, s. 29.

⁹² Hra Na Molekuly a Na ovečky a vlky v Příloze č. 10.

⁹³ Srov. ZELINKOVÁ, Olga. *Pomoz mi, abych to dokázal: Pedagogika Marie Montessoriové a její metody dnes*. Praha : Portál, 1997, s. 51.

3.2.7 Závěr pobytu

Pětidenní pobyt v přírodě jsme vybrali do této části projektu, vzhledem k tomu, že můžeme přispět k odstranění jedné ze slabých stránek organizace. Tyto slabé stránky jsme uvedli v podkapitole 2.7 s názvem Swot analýza. Při vytváření programu jsme přihlíželi k požadavkům klientů Čtyřlístku, kteří se zúčastnili dotazníkového průzkumu. Celkem o pobyt projevilo zájem 19 z 26 respondentů. Kompletní informace k průzkumu jsou uvedeny v podkapitole 2.8 s názvem Průzkum zájmu klientů o pobytové programy. Program byl utvářen tak, aby byl co nejvíce reálný a pro Čtyřlístek snadno uskutečnitelný. Program je možné využít jen jednou, ale původní myšlenkou je jeho začlenění do pravidelné činnosti Čtyřlístku.

ZÁVĚR

Cílem bakalářského projektu, který nese název Šíření volnočasových aktivit Studia Čtyřlístek, bylo navrhnout inovativní a reálně uskutečnitelný projekt rozvoje volnočasové organizace. Na projektu jsme spolupracovali se Studiem Čtyřlístek, organizací nabízející možnosti aktivního trávení volného času dětem i dospělým, pro který byl předkládaný projekt navržen. Tato organizace sídlí v Olomouci.

V první části projektu jsme krátce charakterizovali toto zařízení a dále popsali základní informace týkající se města Olomouce. Také jsme se věnovali legislativním podmínkám vzniku takového zařízení, které byly Čtyřlístkem řádně splněny. Jelikož se Čtyřlístek od dob svého vzniku v roce 1998 měnil, bylo nutné představit metodu, na základě které v současné době pracovníci Čtyřlístku fungují. Jde o Metodu Montessori, která velmi citlivě pracuje s osobností dítěte a jeho zájmem, kdy se klade důraz na pracovní činnost a na prostředí s výchovnými podněty. Učitel zde hraje spíše roli průvodce. Abychom mohli vůbec přemýšlet o návrhu inovativního projektu, bylo nutné zmapovat konkurenci a představit další organizace působící v Olomouci na poli nabídky využití volného času. Bylo zjištěno, že Čtyřlístek je spojením široké volnočasové nabídky, výchovatské činností a využíváním Montessori Metody v práci s klienty v různém věku v Olomouci unikátním zařízením.

Ve druhé části projektu poukazujeme na aktuální stav organizace v různých oblastech. Jde o oblasti provozní nebo finanční, dále o oblast kapacity a klientely Čtyřlístku. Také zde zmiňujeme aktuální pracovní pozice spolu s vybranými programy a konkrétními kroužky. Tato část vznikla zejména kvůli nutnosti zjištění aktuálního stavu, ze kterého dále vycházíme při tvorbě návrhu rozvoje. Z této analýzy nám vyplynula skutečnost problému s prostorovým zázemím a dále nutnosti krátit úvazky jednotlivým zaměstnankyním kvůli finanční udržitelnosti. Věčným problémem plynoucím z provedené analýzy je odkázanost na dotační politiku a nutnosti financovat činnost z velké části penězi z ministerstev a nadací.

V závěru této část jsme provedli stručnou a jasnou Swot analýzu a dotazníkový průzkum. Swot analýza nám odhalila slabé a silné stránky spolu s příležitostmi a hrozbami organizace. Organizace má dostatečně zaškolené pracovníky a kvalitní vedení. Dále se může pyšnit mnoholetou tradicí a stabilitou, spolu s alternativním přístupem ke svým klientům. Oproti zmiňovaným kvalitám stojí nedostatek financí,

malé prostory a absence nových činností jako jsou pobytové akce. Příležitosti poté otevírají nové možnosti. V rámci organizace je tedy možné zlepšit propagaci, pokusit se nadále udržet pobočku Rodinného centra Mýtinka nebo zorganizovat nové služby v pobytové formě. Na tyto příležitosti navazují hrozby pro organizaci. Ty nejzávažnější mají podobu konkurenčního prostředí, zániku Rodinného centra Mýtinka či ztrátu prostorů. Po důkladném zvážení dostupných informací ve spojení s cílem projektu došlo ke koncipování návrhu rozvoje, který organizaci pomůže v odstranění jedné ze slabých stránek. Rozhodli jsme se tedy pro návrh pětidenního pobytu pro rodiče a jejich děti v přírodě.

Dotazníkový průzkum nám potvrdil, že zájem o navrhovaný pětidenní pobyt v přírodě je. Také nám pomohl při jeho tvorbě, jelikož se respondenti vyjádřili i k preferovanému způsobu dopravy, místu pobytu a činnostem, které by chtěli na pobytu mít. Informace získané z analýz a z dotazníkového průzkumu jsme využili při tvorbě třetí části projektu, samotného návrhu rozvoje.

Třetí část obsahuje podrobnosti, které se týkají celého pobytu v přírodě. Od místa a termínu pobytu přes finanční stránku až ke konkrétním činnostem v rámci programu. Celá třetí část je navržena na základě výsledků z dotazníkového šetření provedeného s klienty Čtyřlístku a v souladu s aktuálním zaměřením Čtyřlístku na Montessori Metodu práce. Tento program je navržen tak, aby byl v praxi použitelný a reálný, což bylo cílem celého bakalářského projektu. Také je koncipován tak, aby mohl být využit jak jednorázově, tak opakovaně. Mělo by dojít i k zařazení do stálé nabídky Čtyřlístku.

POUŽITÉ ZDROJE A LITERATURA

Monografie:

GEBHARTOVÁ, Vladimíra. *Říkadla a hry pro nejmenší*. Praha : Portál, 2006. str. 126. ISBN 80-7967-131-X.

KOPŘIVA, Pavel, a kol. *Respektovat a být respektován*. 3. vydání. Kroměříž : Spirála, 2008. str. 286. ISBN 987-80-904030-0-0.

MACHKOVÁ, Eva a kol. *Malý průvodce dramatickou výchovou v mateřské škole*. Praha : Artama, 1992, str. 40. ISBN 80-7068-047-4.

MAZAL, Ferdinand. *Pohybové hry a hraní*. Olomouc : HANEX, 2000. str. 296. ISBN 80-85783-29-0.

VONDROVÁ, Petra. *Výtvarné hrátky pro nejmenší*. Praha : Grada, 2005, str. 149. ISBN 80-247-0943-0.

ZELINKOVÁ, Olga. *Pomoz mi, abych to dokázal: Pedagogika Marie Montessoriové a její metody dnes*. Praha : Portál, 1997, str. 107. ISBN:80-7178-071-5.

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

Sborníky:

BEZDĚKOVÁ, Jitka. *Občanské sdružení Studio Čtyřlístek*, U kovárny 2, Olomouc, 10. 11. 2009, 11. 1. 2010, 22. 3. 2010.

Docházkové listy Občanského sdružení Studia Čtyřlístek. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2008.

KOVÁČSOVÁ, Hana. *Statistické údaje Magistrátu města Olomouc ze dne 4. 11. 2009* [on line]. Příjemce: Lucie Pezlarová. Odesláno dne 4.11.2009 11:59; [cit. 2009-11-4].

ŘEHÁČKOVÁ, Jindřiška. *MŠ Barevný svět, Dělnická 17b*, Olomouc, 12. 11. 2009.

Stanovy Občanského sdružení Studio Čtyřlístek. Olomouc: Občanské sdružení Čtyřlístek, 1998.

Vnitřní materiály programu Pro rodiče a děti. Občanského sdružení Studio Čtyřlístek.

Vnitřní záznamy Občanského sdružení Studio Čtyřlístek. Olomouc : Studio Čtyřlístek. 2004.

Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2003.

Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2004.

Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2006.

Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2007.

Výroční zpráva Občanského sdružení Studio Čtyřlístek. Olomouc : Studio Čtyřlístek, 2008.

WWW stránky:

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-01]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2009 [cit. 2009-10-09]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/projekty/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2009 [cit. 2009-10-09]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/historie/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-05]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/statutarni-organy/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-05]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/realizacni-tym-kontakty/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/ctyrlistkove-hratky/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek.* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/hratky-s-batolatky/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/family-playtime/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek.* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/modra-planeta/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/klub-tvorenicko/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek.* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlistek.cz/inpage/mikroskolka/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/inpage/gymball-gymnastika/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Studio Čtyřlístek* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-26]. Dostupné z: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/inpage/body-mind-and-spirit/>.

BEZDĚKOVÁ, Kateřina. *Výroční zpráva za rok 2008 Studia Čtyřlístek* [on line]. 2010. dostupné na: <http://www.studio-ctyrlitek.cz/inpage/o-nas/>.

HANÁK, Ondřej. *Dům dětí a mládeže Olomouc* [on line]. 2010 [cit. 2010-01-23]. Dostupné z: <http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/>.

Informační server Statutárního města Olomouc [on line]. 2002-2009 [cit. 2009-10-09]. Dostupné z: <http://www.olomouc-tourism.cz/index.php?lang=1&kategorie=145>.

I-Olomouc.cz : Poznejte Olomouc [on line]. Rok není uveden [cit. 2009-11-10]. Dostupné z: <http://www.i-olomouc.cz/>.

Mateřské centrum Heřmáněk [on line]. Rok neuveden [cit. 2009-11-10]. Dostupné z: <http://www.mc-hermanek.cz/program>.

Montessori Olomouc [on line]. 2008 [cit. 2010-01-23]. Dostupné z: <http://www.montessori-olomouc.cz/index.html>.

Penzion na Vysočině [on line]. 2010 [cit. 2010-03-02]. Dostupné z: <http://www.navysocine.penzion.com/?cap=3397>.

Rodinné centrum Mýtinka [on line]. 2010 [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: <http://www.mytinkaolomouc.cz/rubrika/programy/>.

Rodinné centrum Mýtinka [on line]. 2010 [cit. 2010-03-02] Dostupné z: <http://www.mytinkaolomouc.cz/inpage/bubnovani-s-miminky/>.

Rodinné centrum Mýtinka [on line]. 2010 [cit. 2010-03-04] Dostupné z: <http://www.mytinkaolomouc.cz/inpage/mame-doma-mimino/>.

Seznam občanských sdružení - Ministerstvo vnitra České republiky [seznam on line]. Praha : Ministerstvo vnitra ČR, 2010 poslední úprava 13. března 2010 [cit. 2010-03-13]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-obcanskych-sdruzeni/SearchResult.aspx>.

Waldorf Olomouc [on line]. 2007 [cit. 2010-01-23]. Dostupné z: <http://waldorfolomouc.cz/index.php?s=Waldorfska-iniciativa&c=Materske-centrum>.

Zóna – klub pro děti a mládež v Olomouci [on line]. 2008 [cit. 2009-11-10]. Dostupné z: <http://www.zonaklub.cz/>.

Informace o Montessori Společnosti: http://www.montessoricr.cz/spolecnost_cil.php.

Informace o nadaci Divoké husy: http://divokehusy.cz/pro_zadatele/nase_programy/.

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Swot analýza Studia Čtyřlístek.....	str. 27
--	---------

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Stanovy Občanského sdružení Studio Čtyřlístek

Příloha č. 2: Dotazník

Příloha č. 3: Informační leták

Příloha č. 4: Přihláška k pobytu

Příloha č. 5: Seznam pro zpracování přihlášek

Příloha č. 6: Pracovní list LES na Pondělí

Příloha č. 7: Pracovní list STROM na Úterý

Příloha č. 8: Rozcvička „O malém stromečku“

Příloha č. 9: Pracovní list PATŘÍ – NEPATŘÍ na Čtvrtek

Příloha č. 10: Hra Na molekuly a Na ovečky a vlky

Příloha č. 1: Stanovy Občanského sdružení Studio Čtyřlístek

STANOVY OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ STUDIO ČTYŘLÍSTEK

I.

Úvodní ustanovení

Název občanského sdružení: Studio čtyřlístek-občanské sdružení,
Zkráceně "Studio Čtyřlístek" (dále jen "sdružení").
Sídlo: U kovárny 2, 779 00 Olomouc 4

II.

Právní postavení sdružení

1. Sdružení je dobrovolné, nezávislé, sdružující členy na základě společného zájmu.
2. Sdružení je právnickou osobou.

III.

Cíl činnosti sdružení

Cílem sdružení je:

1. Sdružovat odborníky a zájemce z řad laické veřejnosti, kteří mají zájem podílet se na organizaci volného času dětí, mládeže i dospělých v oblasti pohybové, kulturní, vzdělávací. Tyto aktivity bude sdružení uskutečňovat formou výukových programů, zájmových kroužků, vzdělávacích kurzů, besed, odborných seminářů, speciálních skupinových činností pro rodiče s dětmi.
2. Zajistit pro aktivity dle předchozího odstavce vhodné prostory a lektory s odbornou kvalifikací.
3. Provádět kontrolu kvality výuky a plnění cílů jednotlivých tematických programů.
4. Vytvářet ekonomickou základnu pro plnění svých cílů, a to zejména vlastní hospodářskou činností.
5. Vést své členy k dodržování základních etických, estetických a mravních pravidel.
6. Hájit zájmy sdružených členů. Za tím účelem spolupracovat se zastupitelstvem města Olomouc, s orgány obcí regionu, s ostatními organizacemi a jednotlivci.

IV.

Členství

1. Členem sdružení mohou být fyzické osoby starší 15-ti let a právnické osoby, které souhlasí se stanovami a cíli sdružení
2. O přijetí za člena sdružení rozhoduje na základě písemné přihlášky výbor sdružení.
3. Členství vzniká dnem přijetí za člena.
4. Dokladem členství je členský průkaz, který je v evidenci sdružení.
5. Zánik členství:
  - a. vystoupením člena písemným oznámením
  - b. úmrtím člena
  - c. u právnické osoby jejím zrušením
  - d. zrušením členství na základě rozhodnutí valné hromady
  - e. zánikem sdružení
6. Při zániku členství je povinností odevzdat členský průkaz.

Příloha č.1 - pokračování

V.

Práva a povinnosti členů

1. Člen má právo zejména:
  - a. podílet se na činnosti sdružení
  - b. volit do orgánů sdružení
  - c. být volebně od 25 let do orgánů sdružení
  - d. obracet se na orgány sdružení s podněty a stížnostmi a žádat o jejich vyjádření.
2. Člen má povinnost zejména:
  - a. dodržovat stanovy sdružení
  - b. aktivně se podílet na plnění cílů sdružení
  - c. svědomitě vykonávat funkce v orgánech sdružení
3. Člen je povinen platit členské příspěvky ve výši stanovené valnou hromadou, a to vždy k 31.10. za běžný kalendářní rok.

VI.

Orgány sdružení

1. Orgány sdružení jsou:
  - a. valná hromada
  - b. výbor
  - c. revizní komise

VII.

Valná hromada

1. Valná hromada je nejvyšším orgánem sdružení.
2. Valnou hromadu tvoří všichni členové sdružení.
3. Valnou hromadu svolává výbor dle potřeby, nejméně však 1x ročně. Výbor svolá valnou hromadu vždy, když o to požádá nejméně polovina členů sdružení.
4. Valná hromada zejména:
  - a. rozhoduje o změnách stanov sdružení
  - b. schvaluje úkoly sdružení pro příslušné období, výroční zprávu sdružení, rozpočet sdružení a roční uzávěrku hospodaření
  - c. volí na dobu 2 let členy výboru a revizní komise
  - d. rozhoduje o zrušení členství
  - e. rozhoduje o zrušení sdružení
5. Valná hromada je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina všech členů. Hlasovací právo členů sdružení je rovné. O změně stanov sdružení a o zrušení sdružení rozhoduje valná hromada dvoutřetinovou většinou všech členů, v ostatních věcech rozhoduje nadpoloviční většinou přítomných členů.

VIII.

Výbor

1. Výbor je výkonným orgánem sdružení, který za svou činnost odpovídá valné hromadě.

Příloha č.1 - pokračování

2. Výbor má nejméně 3 členy.
3. Výbor řídí činnost sdružení v období mezi zasedáními valné hromady.
4. Výbor svolává předseda, v jeho nepřítomnosti místopředseda nejméně 4x ročně.
5. Výbor zejména:
  - a. volí ze svých členů předsedu a místopředsedu výboru
  - b. koordinuje činnost sdružení
  - c. svolává valnou hromadu
  - d. zpracovává podklady pro rozhodnutí valné hromady
  - e. rozhoduje o přijetí za člena sdružení
6. Předseda nebo místopředseda výboru zastupují sdružení navenek a jednájí jeho jménem.
7. Výbor je usnášeníschopný, je-li přítomna nad poloviční většina všech jeho členů.
8. Výbor rozhoduje nadpoloviční většinou přítomných členů.
9. Jestliže se přes opakovaná nejméně dvojí svolání v průběhu 2 měsíců nesejde usnášeníschopná valná hromada, přebírá její pravomoci výbor.

IX.

Revizní komise

1. Revizní komise je kontrolním orgánem sdružení, který za svoji činnost odpovídá valné hromadě.
2. Revizní komise má nejméně 3 členy.
3. Revizní komise vykonává dohled nad hospodařením sdružení a upozorňuje výbor na zjištěné nedostatky a podává návrhy na jejich odstranění.
4. Pro zasedání valné hromady vypracovává revizní komise zprávu o výsledcích revizí a kontrolní činnosti.

IX.

Revizní komise

1. Revizní komise je kontrolním orgánem sdružení, který za svoji činnost odpovídá valné hromadě.
2. Revizní komise má nejméně 3 členy.
3. Revizní komise vykonává dohled nad hospodařením sdružení a upozorňuje výbor na zjištěné nedostatky a podává návrhy na jejich odstranění.
4. Pro zasedání valné hromady vypracovává revizní komise zprávu o výsledcích revizí a kontrolní činnosti.

X.

Zásady hospodaření

1. Sdružení hospodaří s movitým i nemovitým majetkem.
2. Z majetku jsou zejména:
  - a. příjmy z činnosti při naplňování cílů sdružení
  - b. členské příspěvky
  - c. výnosy majetku
  - d. dary a příspěvky fyzických a právnických osob

Příloha č.1 - pokračování

3. Za hospodaření sdružení odpovídá výbor, který každoročně předkládá valné hromadě zprávu o hospodaření, včetně finanční závěrky.
4. Hospodaření se uskutečňuje podle ročního rozpočtu schváleného valnou hromadou.

XI.

Zánik sdružení

1. Sdružení zaniká:
  - a. dobrovolným rozpuštěním nebo sloučením s jiným sdružením z rozhodnutí valné hromady
  - b. rozhodnutí Ministerstva vnitra
2. Zaniká-li sdružení dobrovolným rozpuštěním, rozhodne současně valná hromada o způsobu majetkového vypořádání.

XII.

Závěrečné ustanovení

1. Z rozhodnutí valné hromady mohou být jmenováni čestní členové sdružení z osobností na poli vědy, kultury, politiky, školství aj., kteří souhlasí a podporují cíle sdružení. Při jmenování přebírají jmenovací listinu čestného člena sdružení.
2. Sdružení může na základě rozhodnutí valné hromady vydat organizační a jednací řád sdružení.
3. Sdružení má právo v souladu s cíli své činnosti obracet se na státní orgány s peticemi.

Příloha č. 2: Dotazník

Milý rodiče,

Obracím se na vás se žádostí o vyplnění tohoto dotazníku. Jmenuji se Lucie Pezlarová a studuji Sociální pedagogiku na UP v Olomouci. Ve spolupráci se Studiem Čtyřlístek pracuji na bakalářské práci, která se orientuje na rozšíření nabízených služeb. Práce i dotazník se zaměřuje na letní týdenní pobyt rodičů spolu s dětmi. Celý pobyt by byl zajištěn a organizován Studiem Čtyřlístek. Prosíme o řádné vyplnění a zároveň velmi děkujeme.

Prosím každé otázky zaškrtněte jednu možnost.

1. Měli byste zájem o týdenní letní pobyt rodičů a dětí organizovaný Čtyřlístkem?
  - Ano
  - Ne

2. Představte si prosím, kam byste jeli raději?
  - Do ČR
  - Do zahraničí

3. V případě zvolení **pobytu v ČR** byste rádi jeli?
  - Na Vysočinu
  - Na Jižní Moravu
  - Olomoucko

4. Jakou dopravu byste při **pobytu v ČR** upřednostnili?
  - Vlastní doprava
  - Autobusová doprava
  - Vlaková doprava
  - Kombinace vlaku a autobusu

5. V případě zvolení pobytu v zahraničí byste rádi jeli?
  - Do Itálie
  - Do Chorvatska

6. Jakou dopravu byste při pobytu v zahraničí upřednostnili?
  - Vlastní dopravu
  - Autobusovou dopravu
  - Leteckou dopravu

7. Vypište prosím, zda byste měli konkrétní požadavek na trávení volného času? (konkrétní zájmové aktivity, témata k diskuzi, aktivity pouze pro děti a pouze pro dospělé, aktivity pro rodiče a děti dohromady)

.....

Děkujeme za vyplnění ☺. Přejeme krásný den.
Lucie Pezlarová a Studio Čtyřlístek

Příloha č. 3: Informační leták

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ STUDIO ČTYŘLÍSTEK

nabízí

**PĚTIDENNÍ POBYT V PŘÍRODĚ PRO RODIČE A JEJICH DĚTI VE VĚKU OD 0 DO 6 LET
NA TÉMA
„VÍTEJTE V LESNÍM KRÁLOVSTVÍ“**

kam se pojedete? PENZION VYSOČINA, OBEC HARTMANICE

kdy se pojedete? odjezd 6. ČERVNA 2011 / příjezd 10. ČERVNA 2011

kolik to bude stát?

DOSPĚLÍ S PLNOU PENZÍ	620,- Kč/os/den
DÍTĚ DO 3 LET	ZDARMA (bez nároku na ubytování, strava lze objednat, možné zapůjčit si dětskou postýlku)
DÍTĚ OD 3 LET	460,- Kč/os/den

PROGRAM:

PRO DĚTI OD 2,5 DO 6 LET	350,- Kč/os/celý pobyt
DOSPĚLÍ	200,- Kč/os/celý pobyt

PŘIHLÁŠKY k pobytu jsou dostupné v KANCELÁŘI STUDIA ČTYŘLÍSTEK U PÍ J. BEZDĚKOVÉ.
TERMÍN ODEVZDÁNÍ přihlášky a ZÁLOHY v kanceláři ČTYŘLÍSTKU JE DO: **28. února 2011**

Veškeré dostupné informace naleznete na internetových stránkách www.studio-ctyrlistek.cz, nebo na adrese Studio Čtyřlístek, U kovářny 2, Olomouc dále na tel. čís. [585 411 086](tel:585411086) a e-mailové adrese: 4list@seznam.cz

Příloha č. 4: Přihláška k pobytu

**Přihláška k pětidennímu pobytu rodičů a dětí od 0 do 6 let v Penzionu
Vysočina.**

Termín: 6. až 10. června 2011.

Jméno a příjmení rodiče.....

Jméno a příjmení dítěte/děti:

1..... dat. narození.....

2..... dat. narození.....

3..... dat. narození.....

Trvalé bydliště
.....
.....

Kontakt – tel. a e-mail: .....

Strava a ubytování: (zakroužkujte)

dospělí   dospělí + dítě   dospělí + 2 děti   dospělí + 3 děti

pozn. (dieta, dítě bez stravy).....
.....

Program: (zakroužkujte)

dospělí   dítě   dospělí + dítě   dosp. + 2 děti   dosp. + 3 děti

.....
PODPIS RODIČE

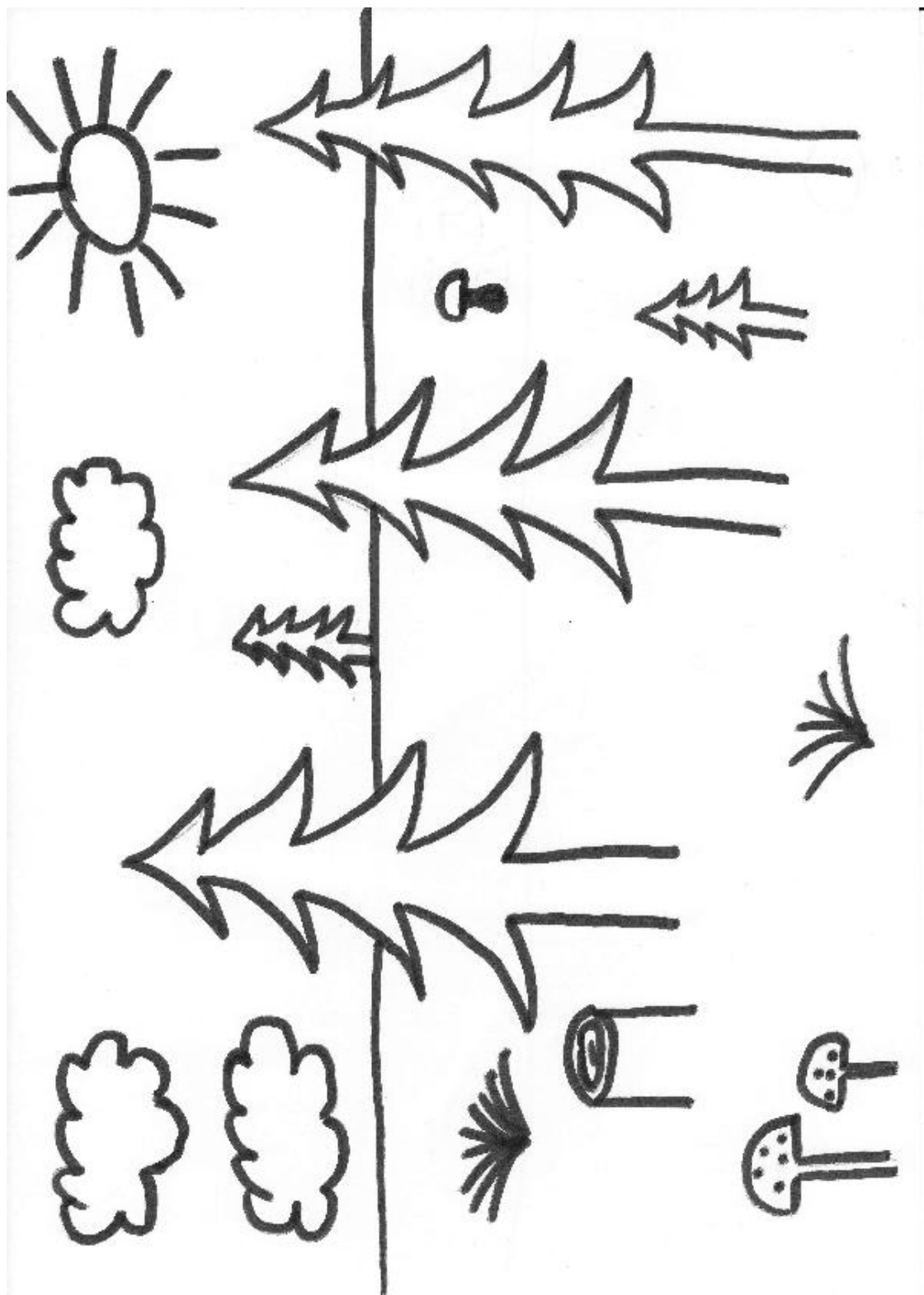

Přihlášku spolu se zálohou odevzdejte do **KONCE ÚNORA 2011** do kanceláře Studia Čtyřlístek k rukám **J. BEZDĚKOVÉ**.

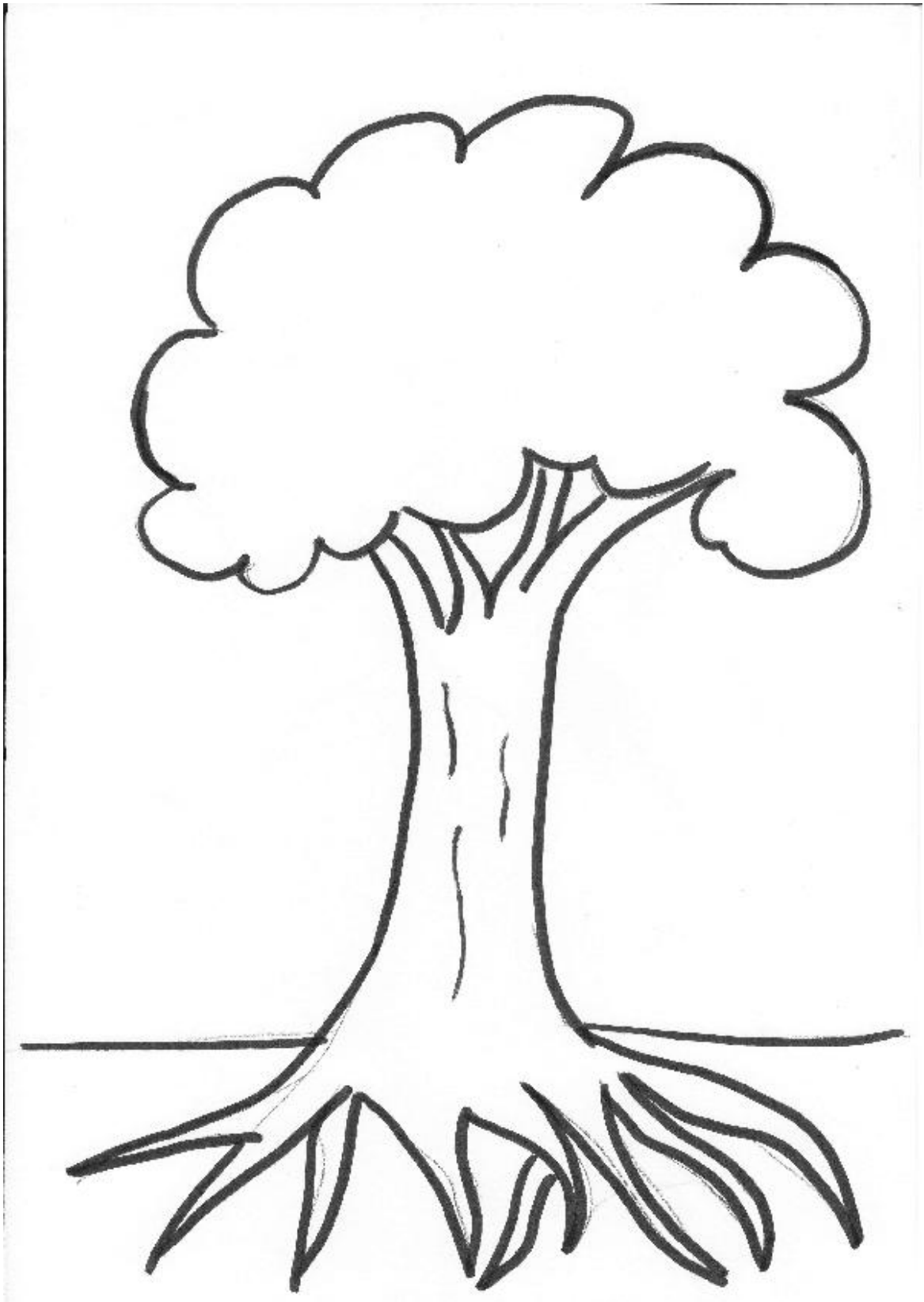
Příloha č. 5: Seznam pro zpracování přihlášek

Záznam přihlášek pobyt v přírodě červen 2011											
		dítě			program						
	přihl.	Jméno	do 3 let	nad 3 roky	pokoj	dospělý	dítě	celkem	Zál.	Doplat.	pozn.
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
15											
1	zam.										
2	zam.										
3	zam.										
4	dob.										
4											
								suma			

Příloha č. 6: Pracovní list LES na Pondělí

Příloha č. 7: Pracovní list STROM na Úterý

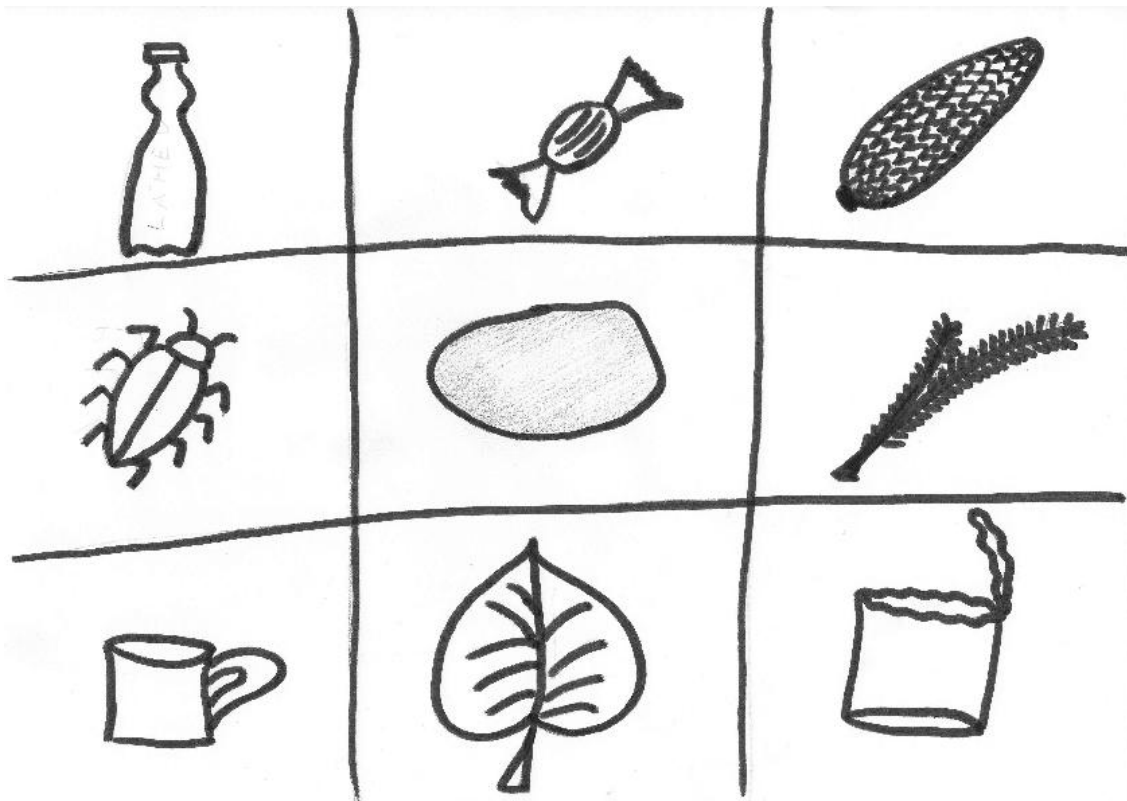
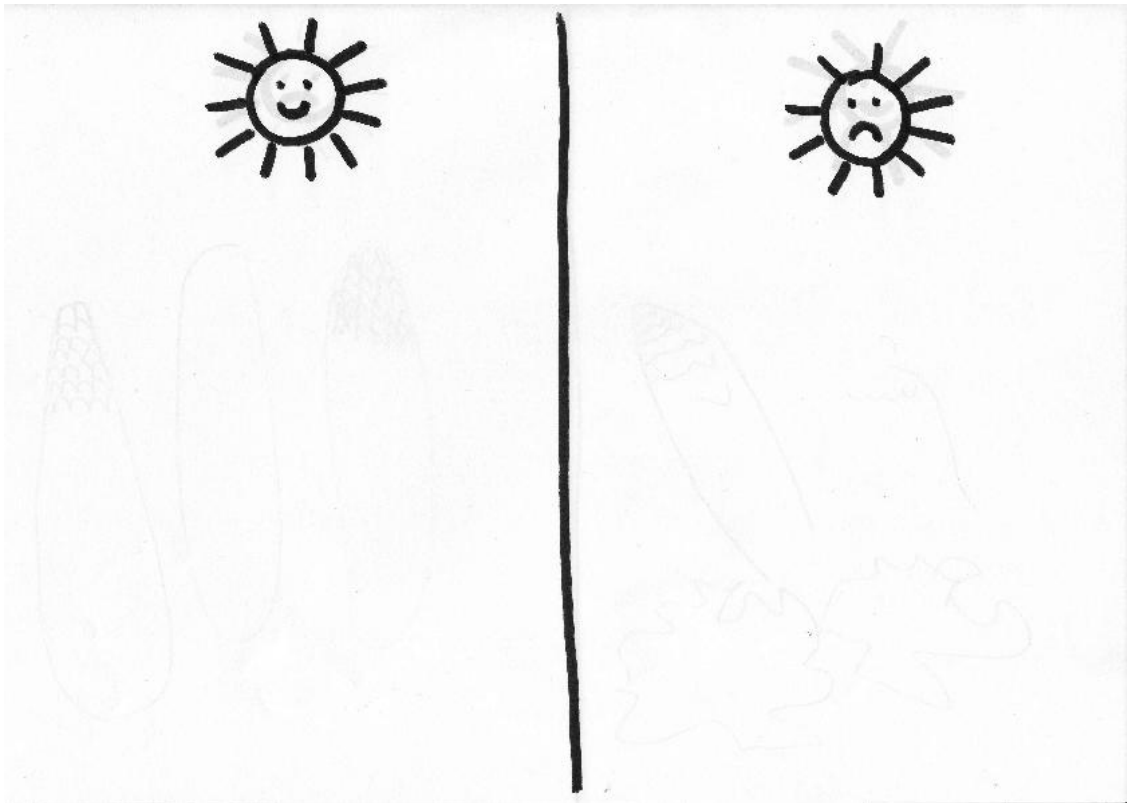

Příloha č. 8: Rozcvička „O malém stromečku“

Nástup: děti se rozestoupí na šířku svých rozpažených rukou. A jedna z tet začne vyprávět tuto povídku o stromečku dubu.

V jednom hlubokém lese žil malý dub. Jednou ráno, když se stromy v lese vzbudily, vzbudil se i náš malý dub. Malý stromeček protáhl svoje větvičky a kořeny (*cvičitelka ukáže dětem jak se celý protáhnout – ruce i nohy*). Náhle začal foukat větříček a ohýbal stromek z jedné strany na druhou (*cvičitelka řekne dětem, aby daly ruce nad hlavu a jednou rukou se chytly za zápěstí druhé ruky a naklonily se na stranu, toto se opakuje i na druhou stranu. Když se protáhnou ručičky, tak si děti protáhnou krk. Budou dle pokynů kývat hlavou dozadu a dopředu a ze strany na stranu.*) Dál větříček pomůže stromečku a podfukuje větvičky a ty se nadzvedávají a zase se vrací zpět (*děti začnou kroutit pažemi dopředu a dozadu*). Když větříček ustane, začne se malý dub chystat na procházku. Nejprve pomalounku skloní všechny větvičky a kmen ke svým kořenům. Když už je v předklonu zakývá pořádně větvičkami. Když se stromeček zase napřímí, povyskočí si a namíste začne poskakovat. Snaží se kořeny dostat, co nejvýš může (*cvičitelka střídavě zvedá kolena a děti podle ní opakují*). Po chvíli si stromeček u těla přidrží svoje kořeny (děti cvičí podle tety). Jakmile je stromeček rozcvičen a cítí se vesele, vydává se spolu s kamarády na dlouhou procházku.

Příloha č. 9: Pracovní list PATŘÍ – NEPATŘÍ na Čtvrtek

Příloha č. 10: Hra Na Molekuly a hra Na ovečky a vlky

Hra na Molekuly – námět na tuto hru čerpám z knihy: MAZAL, Ferdinand. *Pohybové hry a hraní*. Olomouc : HANEX, 2000, str. 100 – 101.

Pomůcky: žádné

Cílem hry je: rozvoj rychlosti a reakce dětí. Dále dochází k procvičování postřehu a orientace v prostoru. Děti vybijí přebytečnou energii a navodí si dobrou náladu.

Věk: zhruba tak pro děti od 2 let a výš

Vyřazení: v této hře je možné zvolit buď vyřazení, nebo trestné body. Vzhledem k tomu, že tuto hru zařazujeme jako zábavnou a uvolňovací hru k táboráku, nebudou děti vyřazování. Přebytečné molekuly, které by měly být vyřazeny, k vrácení se do hry budou muset zazpívat písničku nebo zarecitovat básničku. Poté se vrací zpět do hry.

Pravidla: správné molekuly tvoří pevně se držící atomy daného počtu. Počítá se střed a v případě více na sebe navázaných atomů se počítají ty nejbližší středu.

Průběh hry: Hráči, představující atomy se volně rozestaví v prostoru pro hru vymezeném. Na pokyn vedoucího hry se začnou pohybovat. Na předem domluvený signál (např. zapískání, zatleskání) vedoucí vykřikne číslo a hráči se musejí co nejrychleji seskupit do molekul v počtu, které bylo vedoucím stanoveno. Poté vedoucí hry molekuly zkontroluje a přepočítá. Přebytečné molekuly splní daný úkol (zazpívají písničku nebo řeknou básničku) a mohou se vrátit do hry. Vše se opakuje.

Hra Na ovečky a vlky – tato hra se hrávala v dětství, čerpáme tedy z vlastní zkušenosti.

Pomůcku: žádné

Cílem této hry je relaxace, uvolnění a odreagování se.

Věk: tak od 2 let.

Průběh hry: Nejdříve se vymezi prostor ke hraní této hry. Ze skupiny dětí vedoucí vybere (nebo zvolí losováním) jedno dítě, které bude dělat vlka. Proti vlkovi se postaví ostatní děti a ty budou hrát ovečky. Vedoucí vydá pokyn, že ovečky se musí přes vlka dostat na druhou stranu louky. Pokud vlk, během tohoto putování oveček některou chytne, stává se tato ovečka vlkem a při dalším putování oveček tedy vzrůstá počet vlků. Hra končí, když se ze všech oveček stanou vlci.